ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 դրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բօ՛լթա լիէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . 230 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՖՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԽԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ընճի սահիֆէ 5 ղշ.
4 ունճիւ սահիֆէյէ . . 2 »

ԽԻԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումումու սարրաֆիյէյէ այիտ
2 վէ 3ի ընճիւ սահիֆէլէրէ 6 ղշ.
4 ունճիւ սահիֆէյէ . . 4 »

Չիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթ այրը բազարլըգ օլուր:

Մէվատտը նաֆիայա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ:

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Խտարէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր: —Ղազէթանըն ումուրու խտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթէ Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճագը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 31 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Պիր գաչ կիւնտէն պէրու հէր քէս՝ Լօնտրատա Շէհր էմինի թարաֆընտան վէրիլէճէք զիյաֆէթ միւնասէպէթիյլէ, Մ. կլատսթօնըն իրատ իտէճէկի նութգա մինթազըր իտի: Ցիւնքի թէլէկրաֆ պիզէ պու նութգու նագլ վէ իյսալ իտիյօր.

Մ. կլատսթօն հագիգաթէն բօլիթիգասընը բէք աչըգ վէ բէք սաաէ օլարագ պէեան իթմիշ տիր: Պու նութգըն ""ոնը՝ պա թէլէկրաֆ վիրուտ իթմիշ օլմագլա, Շարգա տաիր օլան գըսմը կազէթամըզըն իչ սահիֆէսինէ տէրճ օլունմուշ տըր:

Սէրպէսթի թարաֆտարանըընըն բէխսի՝տէվլէթը Օսմանիյէնին ալէյհինտէ պուլունտուղունու գաթիէն բէտտ ու ինքեար իտէրէք, պիլագիս տէվլէթը միւչարիւէյհանըն թէէքիտ վէ թագվիյէսինէ չալըշտըղըընը պէեան իտիյօր:

Աճապա Մ. կլատսթօնըն պու խտաասը սահի՞հ մի տիր. պու սէօզիւ վիճտանընտա՞ն մը սէօյլէեօր: Կէրչէքտէն Մ. կլատսթօն տէվլէթը Օսմանիյէնին ալէյհինտէ օլմայըպ, պու տէվլէթին թէէքիտ վէ թագվիյէսինի՞ մի արզու իտիյօր:

Պիզ քէնտի ֆիքրիմիզճէ պու սուալլարա ճէվապ վէրէմէյիւչիւն, Մ. կլատսթօն քէնտի ֆիքրի մախսուսը իլէ, միւշարիւլէյհին թահթը րիյասէթինտէ պուլունան ինկիլթէրրանըն չիմտիքի բօլիթիգասընը այըրմաղա, վէ հէր պիրինի այրը այրը նազարը թէտգիգ վէ միւթալէատան կէչիրմէճէ մէճպուրուզ:

Վօզաա, Մ. կլատսթօնըն քէնտի ֆիքրը մախսուսու նէ իսէ, բէխսի պուլունտուղու գապինէթօյա, խտարէսինէ մէտար օլտուղու մէմլէքէթէ, վէ պիլախրէ էվրօպայա օ ֆիքրի գապուլ իթտիրմէյէ չալըշմասը թապիի իսէ տէ, օ ֆիքրը մախսուս՝պիր բօլիթիգա հիւքմինէ կէչմէք իչիւն, էվվէլա գապինէթօյու թէրքիպ իտէն սաիր րիճալըն էֆքեարը իլէ, սանիէն ումումուն էֆքեար վէ հըսսիյաթը իլէ, վէ սալիսէն տիկէր Էվրօպա գապինէթօլարընըն բօլիթիգասը իլէ իմթիզաճ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ տիր.

Մ. կլատսթօն, գապինէթօսունա ալտըղը զէվաթը քէնտի ֆիքրը մախսուսունա մուվաֆըգ սուրէթտէ իտարէ իթմէքտէն օլանըը չիւպհէսիզ տիր: Պունուն իչիւն, մէմուլ իթմէյիզ քի արգատաշլարը քէնտիսինին բօլիթիգասընա էսասը պիր թէպէտտիւլ կէթիրմիշ օլսունլար:

Անճագ էվվէլա ինկիլթէրրա իթիտալ թարաֆտարանը ղայր իտիւալ սէրպէսթի թարաֆտարլարը էքսէրիյէթ գազանմըշլարտատա, էֆքեարը ումումիյէնին պիրտէնպիրէ չէվիրիլմէսի տէ գօլայ տէյիլ տիր: Պիզընտիկի գապինէթօսը էվէլըրը միւտտէթինտէ նազըլ իթիրագաթ վէ միւչքիլաթա թէսատիւֆ իթմիշ իսէ, կլատսթօն գապինէթօսունուն տախի հարէքեաթընտա սէրպէսթ գալմասը միւմքին օլմայըպ, էլպէթթէ իթիրագաթ վէ մուխալէֆէթլէրէ օղրամմագտա օլաճաղը չիւպհէսիզ տիր.

Սանիէն, Ռուսիատան մաատա Էւրօբա գապինէթօլարընտան հիչ պիրի Մ. կլատսթօնուն արզուսընա թէվֆիգի հարէքէթ իթմէյիւ Ռուսիանըն տախի մագսէտի պաչգա օլտուղունտան, վէ հէր նէ գատար քի ինկիլթէրրանըն եարառալըղը տախի հարէքեթ իտէճէկի խտաաա օլունմուշ իսէ տէ, օնա տա ճէսարէթ օլունամամաղը մէյտանտա պուլունտուղունտան, քէնտի բօլիթիգասընը Էւրօբանըն սաիր գապինէթօլարընըն բօլիթիգասընա թաթպիգ վէ թէվֆիգ իթմէճէ մէճպուր իտի:

իսէ, պու իքի սէպէպտէն տօլայը, եանի էվվէլա ինկիլթէրրա էֆքեարը ումումիյէսինէ, վէ սանիէն էվրօբանըն ումումի բօլիթիգասընա ույմագ իչիւն, Մ. կլատսթօն քէնտի բօլիթիգասընը թաատիլ իտտի, պու նութգունտա կէօսթէրմիշ սուրէթէ կէթիրմիշ տիր:

Մ. կլատսթօնըն քէնտի չախսի բօլիթիգասը՝ ինկիլթէրրա գապինէթօսունըն րիյասէթինէ կէչմէզտէն էվվէլ, իյրատ իթմիշ օլտուղու պէնտլէրտէն, վէ նէչըր իթմիշ օլտուղու րիսալէլէրտէն մալիւմ օլմուշ տըր:

Սէրպէսթի թարաֆտարանընըն իւք գապինէթօ թէշքիլ իթտիքլէրինտէ, Մ. կօշէն մարիֆէթիյլէ վէ սաիր մուխապէրաթը տիբլօմաթիգիյէ իլէ, Էվրօբա գապինէթօլարընա օլունան թէքլիֆ տախի, Մ. կլատսթօնըն քէնտի ֆիքրը մախսուսունա կէօրէ օլաճագտա, օնլար տախի սըրը գալուպ, մէյտանա չըգմամըշլար, վէ եալընըզ չիւպհէ վէ ինթիմալ իւզէրինէ հագլարընտա պիր գաչ սէօզ սէօյլէնտի:

Էյ հասըլ, Մ. կլատսթօնըն պու նութգունտա պէեան իթտիկի բօլիթիգա՝ քէնտի ֆիքրը մախսուսունուն ինկիլթէրրա էֆքեարը ումումիյէսինէ, վէ Էվրօբանըն ումումի բօլիթիգասընա թաթպիգինտէն իլէրի կէլմիշ միւթէտիլ պիր բօլիթիգա տըր.

Մ. կլատսթօնըն տէվլէթը Օսմանիյէնին ալէյհինտէ պուլունմատըղընը պիր իթիզար մագամընտա պէեան իթմէսինտէն, ինկիլթէրրանըն էֆքեարը ումումիյէնին տէվլէթը Օսմանիյէնին ալէյհինտէ պուլունմատըղը, վէ միւշարիւլէյհին պու էֆքեարը ումումիյէտէն գօրգտուղու անլաշըլըրտըր կիպի, Էվրօբանըն իթթիֆագը օրմագըղըն պիր հարէքեթէ պուլունմաեաճաղընա տաիր օլան քէլամը տախի բօլիթիգասընը Էվրօբանըն բօլիթիգասընա թաթպիգ իթմէկէ մէճպուր օլտուղունը կէօսթէրիյօր:

Ինկիլթէրրանըն չիմտիքի գապինէթօսը րէիսինին պու նութգունտա պէեան իթտիկի բօլիթիգա այ ու նէ ալի հէր նէ օլուրսա օսուն, պու բօլիթիգանըն տէվլէթը Օսմանիյէնին ալէյհինտէ օլմայըպ պիլագիս լէհինտէ չըգտըղընա տաիր օլան սէօզլէրինի թէմամըյլա թաստիգ իտէնլէրտէնիզ:

Հագիգաթէն, տէվլէթը Օսմանիյէ իչիւն Էվրօբայա գարշը իթտիֆագ թէահհիւտամըը իճրա իլէ սէօզիւնտէ տուրմագտան, վէ թահթը իտարէսինտէ պուլունան ագվամը ատալէթ վէ միւսավաթ իւզրէ հիւքմ իտարէ իթմէքտէն պաշգա սէլամէթ եօլու եօգ տըր:

Պունու Մ. կլատսթօն անլատըղը կիպի, պիլճիւմլէ Էվրօբա տախի, վէ պէլքի հէբսինտէն էվվէլ Պապը Ալի քէնտիսի անլամըշ տըր:

Անճագ պունուն իճրասը պազը միւչքիլաթա թէսատիւֆ իտիյօր, պիր թագըմ վէսայիթ վէ թէսհիլաթա միւհթաճ տըր:

Ինկիլթէրրա գապինէթօսունուն թէքլիֆաթընը մէյտանա գօյաճաղը կիպի, Պապը Ալի տախի միւչքիլաթ վէ ինթիյաճաթընը մէյտանա գօյմալը, վէ Էվրօբա Մ. կլատսթօնուն պու սօն նութգունտա պէեան օլունան թէքլիֆաթը հագգ վէրէճէկի կիպի, Պապը Ալինին իֆատաթընը տախի նազարը իթիպարէ ալմալը, վէ ճիւմլէսի էլպիրլիկիյլէ պու մէսէլէլէրին սուլհէն թէսվիյէսի իլէ, ալէմին պու տաղտաղատան գուրթուլմասընա չալըշմալը տըրլար:

Պունտան պաշգա Շարգ մէսէլէսինին հալլ ու թէսվիյէսի իչիւն չարէ եօգ տըր:

ՍՕՆ ՓՕՍԹԱ

ՔԻՒՐՏ ԻՍԵԱՆԸ

ԱՒՐՒՊա նամ ֆարիսի կազէթանըն թէպրիզտէն ալըպ նէշր իթտիկի գիյտաէ 14 տանի հողտ. 6 թարիխլի պիր մէքթուպընտան նագլէն կազէթամըզըն 962 նումէրօլու նիւսխասընտէ քիւրտ սէրքէրտէսի Համզա աղանըն մագթուլէն տիւշտիկինի վէ ապտիւլ Գատէրին էսիր օլտուղընը եազմըշ իտէք տէ, տիւնքի բօսթա իլէ մէվրուտ ինկիլիզ կազէթալարընտա կէօրիւլէն աժիտէքի թէլէկրաֆլար պու հավատիսի թաասիտ իթմէքտէ տիր. զիրա մէքթուպը մէզքիւր թարիխի՝ պու թէլէկրաֆլարըն թարիխինտէն էսքի օլուպ, հալ պու քի մէզքիւր թէլէկրաֆլարըն մէալինէ կէօրէ, Համզա աղա հէնուզ հաեաթտա վէ Ապտիւլ Գատէր տախի սէրպէսթ պուլունմագտա տըր:

Իշթէ մէզքիւր թէլէկրաֆլար չունլար տըր.

«Թէհրան 2 նոյ.

«Ուրմիանըն մուհասարէսինէ իչթիրագ իտէն Սատըգ նամ քիւրտ Շէյխի, ճէնուպը չարգի թարաֆընա տօղրու կէրի չէքիլմէքտէ տիր: Իչ պին նէֆէր ասաքիրի իրանիյէ, (Թիւրքիա իլէ Աճէմիսթանըն) զարպ հուտուտու գուրպինտէ վաքը քիւրտ քէօյլէրի իւզէրինէ հիւճում իթմիշ տիրլէր: Քիւրտլէրին պաշլըճա ֆըրգասը Համզա Աղանըն վէ Ապտիւլ Գատէրին (Շէյխ Ուպէյտուլլահըն օղլու տըր) թահթը գումանտասընտա պուլունտուղու հալտէ, (Թէպրիզ եօլու ուզէրինտէ) Պինապ մէվգիինի մուհաֆազա իտէն Աճէմ ասաքէրի ուզէրինէ իւքտէֆա հիւճում իթտի, ֆագաթ պու հիւճումլէր, Աճէմլէր թարաֆընտան մուվաֆֆագիյէթլէ կէրի բիւսկիւրտիւլմիւշ օլմագլա, մէզքիւր քիւրտ ֆըրգասը էլան ճէնուպը ղարպի ճիհէթինէ (Սուտուսա) տօղրու րիճաթ իթմէքտէ տիր:

«Պինապ օրտուկեահը ուզէրինէ հիւճում՝ հողտ. ին 31 ինճի կիւնիւ վուգու պուլտու, վէ օ մէվգիյի թութմուշ օլան Աճէմլէր՝ Միանտօապ ուզէրինէ չէքիլմիշտիրլէր, պու մէվգի քիւրտլէրին էլինտէն գուրթարըլմըշ իչիւն:

«Թէհէրանտան կէօնտէրիլմիշ օլուպ, միւճիհիզաթ վէ էրզագըն նագլիյէսինտան տօլայը Պէճարտա գալմըշ օլան ասաքիրի իրանիյէ պու կիւն իլէրոյէ տօղրու հարէքէթ իթմէքտէ տիրլէր:

«Թէհրան, 3 նոյ.

«Պինապտան նոյ. 1 թարիխլիյէ Թէհրանա պա թէլէկրաֆ իչար օլունան խապէրլէրէ կէօրէ, Քիւրտ գումանտանը Աղա—իւլ—Գատէր 3,000 սիվարի վէ 2,000 բիատէ սիյլէ Թէհրան (°) չայընըն օ պիր թարաֆընա չէքիլմիշ տիր:

«Մուճէտտէտէն էտտի թապուր բիատէ ասքէրի վէ պին նէֆէր սիւարի, Քիւրտլէրին հիւճում իթտիքլէրի էյալէթլէրէ կիթմէք իւզրէ Թէհրանտան եօլա չըգտըլար: Շէյխ Ուպէյտուլլահ Նաճրիթմաստա (°(1) վագը օրտուկեահընտան սիւահ վէ միւհիմմաթ կէօնտէրմէքլիկէ տէվամ իտիյօր:

«Ֆագաթ քիւրտ սէրքէրտէլէրի մեյանընտա իթթիֆագսըզլըգ հիւքիւմ իթմէքտէ օլուպ, Համզա աղա Թէպրիզ իւզէրինէ եիւրիւմէք իսթէմէմիշ տիր: (2)

Թէհրան 5 նոյ.

«Շէյխ Սատըգըն թահթը գումանտասընտա պուլունան պիր քիւրտ ֆըրգասը, Նոյէմպըրին իչիւնտէ Ուրմիատան պիր գաչ սաաթ մէսաֆէտէ, Աճէմ ասաքէրլէրի իլէ վուգու պուլան մուհարէպէտէ մաղլուպ օլտու, վէ մուախխէրէն տազլարա չէքիլտի: Թէհրանտան եօլա չըգարըլան ասքէրլէր պու կիւն թըգտան խէրէճէ եէթիշիրլէր, (քի օնտան էօթէէ, մէյտան խանմանա անճագ պիր գաչ կիւնլիւք մէսաֆէ գալըր.) Բէսմէն ումէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, Շէյխ Ուպէյտուլլահըն օղլու Ապտիւլ Գատէր ասիլ Աճէմ քիւրտլէրինտէն պիրլէրմիշ, վէ Համզա Աղայը գօմանտանլըղտա եալընըզ պըրագմըշ տըր:

Ուրմիա ինկիլիզ պաշ գօնսօլօսու Մ. Ապօթ Թէպրիզէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր:

Վիէննա 5 նոյ.—Թէհէրանտան վարիտ օլան խապէրլէրէ կէօրէ, ասաքիրը իրանիյէնին իւչ ֆըրգասը Քիւրտլէր ալէյհինէ հարէքէթ իթմիշլէր վէ իքի ֆըրգա Քիւրտլէրէ ղալէպէ իլէ Ուրմիայա Սավճպուլաղա րիճաթ մէճպուր իթմիշլէր տիր:

Իւչիւնճիւ ֆըրգա իրան ասքէրի բրէնս Աճէմ գումանտասընտա պուլունտուղու հալտէ տիկէր ֆըրգալար իլէ պիրլէչմէք իւզրէ հարէքէթ իթմէքտէ օլտուղունտան, Քիւրտլէր հէր թարաֆտան մուհասարէ օլունուպ ֆիրար իտիւճէկլէր տիր:

Թէպրիզտէն մէվրուտ պիր մէքթուպտան նագլէն կէչէն կիւնքի Նիւսփէրիմիզտէն պիրինտէ պիր ֆըրգա նէչր օլունուպ, մէզքիւր ֆըրգատա քիւրտլէրին ալէյհինէ էնիրիյէն ասաքիրի իրանիյէ իլէ պէրապէր պիր մըգտար տա Գազագ ասքէրի պուլունտուղը պէյան իտի:

Իշթէ բէթէրսպուրկտան քէչիտէ օլունան վէ Ցէլա կազէթասընտա կէօրիւլէն աժիտէքի թէլէկրաֆ՝ հավատիսի մէզքիւրէյի թաասիտ իթմէքտէ տիր.

«Սէն—Բէթէրսպուրկ.—Իրան Շահը՝ Քիւրտլէր ալէյհինտէ Ռուսիանըն մուավէնէթինի թալէպ իթմիշ տիր: Ռուսիա հիւքիւմէթի թալէպ օլունան իշպու մուավէնէտէ պուլունաճաղընը ճէվապէն պէյան իթմիշ, վէ ֆագաթ պու մուավէնէթ պիր տէրէճէյէ գատար վուգուա կէլէճէք տիր: Պու հուսուստա մէյանէ հուտուտ գուրպինտէ պուլունան Ռուս գումանտանլարընա թալիմաթ վէրիլմիշ տիր: Լագին հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն, Օսմանլը թոբրագընա կիրմէմէլէրի մուամէլէհիւմ գումանտանլարա սուրէթլէ չէտիտէ թէնպիհ օլունմուշ տըր:»

(1) Պու եէր իսմլէրի, թէլէկրաֆլա նագլ օլունտուգլարը վաղթտա պոզէն եանլըշ եազըլմագտա օլտուղունտան, հաթթա Քիւէքէրթին պէօյլէ խարիթալարընտա պիլէ պուլունամամագտա, վէ նէրէլէր օլտուղու անլաշըլամամագտա տըր: (Թ.Է)

(2) Հէլէ պիր չէյ վար իմիշ. եօգսա 20,000 Քիւրտ, Մարթինի հէնրի իլէ միւսէլլահ օլտուգլարը, վէ օլ թարաֆլարը էյիճէ պիլտիքլէրի հալտէ, չագմագը էփի թիւֆէնքլէր իլէ միւսէլլահ օլան Աճէմ ասքէրլէրինտէն գօրգմա եէնիլմէզլէր իտի: (Թ.Է.)

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Վ—քըր՝ պէյանընա կէօրէ Ցուլչինօ մէսէլէսի իչիւն թարաֆէյնտէն ինթիխապ օլունան մէմուրլար Շգօտրատա իճրայի միւզաքէրաթա միւպաշէրէթ իթմիշլէր տիր:

Էվվէլճէ տախի խապէր վէրմիշ օլտուղումուզ վէճհ իլէ, պու կիւն Գօլօսա պին նէֆէր ասքէր էֆրատը կէօնտէրիլէճէք տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էվրօբանըն մէչհուր բայթախթլարընտա պուլունան բօսթախանէլէրին թէվհիտը մուամէլաթը իլէ պիր գախտէ միւչթէրէք ալթընա ալընմասը իչիւն Վիէննատա մէճլիսը տաէվիլի ինիգատը միւթէսավվէր իմիշ:

—Ցիւնքի կիւն Վիէնէտիք քէօրֆէզինտէն Ռուսիա հուտուտունա գատար չէտիտ պիր հարէքէթը արզ վուգու պուլուպ, խայլը ղարար վէ զիյանը մուճիպ օլտուղու միւյլիւ նուֆուսա տախի թէլէֆաթ վուգու պուլտուղունու տիւնքի կիւն Վիէննատան վիրուտ իտէն խուսուսի պիր թէլէկրաֆ խապէր վէրիյօր:

—Վ—քըրըն պէյանընա կէօրէ, տիւն կիճէ Զուգուր-Չէշմէտէ Քիւրտլէր իլէ Աճէմլէր պէյնինտէ պիր արպէտա զուհուր իթմիշ կիպի, Գասըմ բաչատա տախի Աճէմլէր իլէ Քիւրտլէր պիրպիրլէրի իլէ չարպըշմըշլար տըր: Քեզալիք Իզմիրտէ տախի Աճէմլէր իլէ Քիւրտլէր արասընտա պիր մուտարէպէ վուգու պուլուպ, Աճէմին պիրի ալտըղը եարատան մութէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ վէ վուրանքիւրտ հիւքիւմէթէ մահլիյէ թարաֆընտան տէրտէսթ օլունուպ Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլմիշ տիր:

—Բօֆօրա նամ ինկիլիզ վափօրու, ինկիլթէրրանըն հարպիյէ նազըրը սապըգ Մ. Սմիթ իլէ րիֆագաթընտա պուլունան զէվաթը համիլ օլտուղու հալտէ, էվվէլքի ագշամ Սթամպօլտան Մուտանեայա հարէքէթ իթմիշ տիր.

Մուամաիլէյհ Մ. Սմիթ իլէ րիւֆէգասը՝ սալը ագշամը ինկիլիզ սէֆարէթխանէսինտէ թաամ իթմիշ օլտուգլարը կիպի, Պրուսատան ավտէթլէրինտէ տէ եանի եարընքի ճումաա էրթէսի կիւնիւ ղաթը հազրէթը Շէհրիեարի իլէ թաամ իտէճէքլէր վէ ինկիլթէրրա սէֆիրի Մ. կօշէն իլէ Մատամասը տախի՝ Մ. Սմիթ իլէ Մապէյնէ կիտէճէքլէր տիր:

—Գուրպան պայրամը միւնասիպէթիյլէ մէմուրինէ մաաշ վէրիլմէք իւզրէ կէչէն կիւն մալիյէ նազըրը միւթէթէլիֆ տաիրէլէրէ աքչէ իրսալ իթմիշ օլմագլա, տիւնքի կիւն մէմուրինէ պիրէր մաաշ վէրիլմէկէ պաշլանմըշ տըր:

Իւտը մէզքիւրըն բազար կիւնիւ իճրա օլունաճաղը մալիւմաթը ըճսամիյէտէն անլաշըլմըշ տըր.

—Ալթընճը օրտու գումանտանը Իզզէթ բաշա հազրէթլէրինին պիր իքի կիւնէ գատար մահալլը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէճէկի մէսմու տըր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամէն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինին պու տէֆա վուգու պուլան թավսիյէսի իւզէրինէ, Ս. Երուսաղէմ վէքիլի Գեր. Տ. Սիմէոն Սրբազանըն մուվաֆագաթը մուճիպինճէ, չէհրը մէզքիւր Ս. Ցակոբեանց վանքընա այիտ օլուպ իսքէնտէրիյէտէ քէային արազիի վասիատէն՝ իսքէնտէրիյէտէքի քիլիսէյէ 35,000 արշըն եէր վէրիլմիշ, վէ նուպար բաշա հազրէթլէրինէ ֆէրաղ օլունմուշ տըր:

—=—

Ասօրիլէրին Պէյ օղլունտագի րնավօրլատա միւճէտտէտէն ինշա իթտիքլէրի քիլիսէնին թագտիսը զիյնէթինէ մագամը րիյասէթի գապուլ իթմէսի իչիւն, ճէմաաթը մէզքիւրէ միւթէէպիտանը՝ քէնտի կաթօղիկոս վէքիլլէրի պուլունան Գեր. Ապունէ Նուրեանըն տէլալէթիյլէ Բաթրիգ Ամէն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինէ միւրաճաաթ իթմիշլէր տիր:

Գատը քէօյտէ մուգիմ Լաթին եփիսկոպոսընըն տա մէզքիւր քիլիսէ իչիւն 680 ղշ. իհսա էյլէմիշ օլտուղունը պու միւնասէպէթլէ իլան իտէրիզ:

—=—

Շապին Գարահիսարա պու տէֆա Առաջնորդ թային օլունան Գեր. Տ. Պետրոս Տ. Վ. Ներկարարեան պու կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իթմիշ տիր:

—=—

Գեր. Խորէն եփիսկոպոս Նար Պէյ հողտ. 29տա Բարիզտէն հարէքէթ իթմիշ օլմագլա, էօնիւմիւզտէքի սալը վէ եա չարշէնպէհ կիւնիւ Սթամպօլա միւվասէլէթ իտէճէք տիր:

—=—

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան Ս. փրկիչ խասթախանէսիյէ խասքէօյտէքի Որբանոցա վէրիլէն էքմէք թայինի պունտան էվվէլ գաթ օլունտուղը կիպի, ֆունըըն պէյանընա կէօրէ, պու տէֆա տախի մէզքիւր էքի թէէսիսաթը խայրիյէնին էթ թայինի տէ քեսիլմիշ տիր.

—=—

Էրմէնիստանտա պիր զիրաաթ մէքթէպի քիւշատ իթմէք իւզրէ Գեր. Ամբրոսիոս վարդապետ Ռուբինեանըն Ռուսիատա խանէ թօբլամըշ օլտուղու, վէ պու խանէնին 4000 լիրատան զիյատէյէ պալիղ օլտուղու չօգլարա մալիւմ տիր. Մէպլաղը մէզքիւր տէօրթ միւթէպէր զէվաթտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօնըն թահթը էմրինէ վազ օլունմուշ օլտուղու կիպի, պու տէֆա ալտըղըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, Արմաշ վանքընտա աչըլաճագ զիրաաթ մէքթէպի իչիւն կէչէնտէ վանօրէից իլէ Ռուսումական խորհուրդլարըն միւխթէլիֆէն գարարլաշտըրտըգլարը 300 լիրալըգ իաթիգրազ՝ տախի իւչ սէնէ մէօհլէթլէ վէ սէնէտէ իւչ թայլըն պիր թայլըը թէէտիյէ իթմէք չարթը իլէ մէզքիւր 4000 լիրալըգ մէպլաղըտան ախզ օլունաճագմըշ:

—=—

Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւնըն Քըլի գասապասընտա ինչա վէ քիւշատ իլէտիկի գըզ մէքթէպինին խարիճտէն պու հաֆթա զարֆընտա պուրայա վիրուտ իթմիշ օլուպ, պու մէքթէպ վագըֆէթ վէ ճէսամէթի ճիհէթինճէ թըպգը Գալաթատաքի քեարկիր մէքթէպը ճէսարէթ պէնզէմէքտէ տիր:

Մէքթէպը մէզքիւրըն վարժուհիլէրի կիթմիշ օլուպ, մէքթէպի տէ քիւշատ իթմիշլէր տիր:

Մաքիւմթէսիւնիյէ ալտըղըմըզ մալիւմաթա կէօրէ, 300տէն զիյատէ Քիւրտ գըզլարը մէքթէպը մէզքիւրտէ թահսիլի իլմ իթմէքէ տօղու պէեան իթմիշլէր տիր:

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

Գուրպան պայրամը միւնասէպէթիյլէ եարընքի ճումաա էրթէսի կիւնիւ մէզքիւր պանգանըն Գալաթատաքի խտարէխանէսի վէ Սթամպօլտաքի Ցոյլուն Ռումաիյէ խտարէխանէսի գափալը օլաճագ տըր:

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Գուրպան Պայրամը միւնասէպէթիյլէ եարընքի ճումաա էրթէսի կիւնիւ Գրէտի Լիօնէ պանգասը գափալը օլաճագ տըր:

ՄԻՒՀԻՄ ԻԼԱՆ

ԲԱԶԱՐԼԸԳ ԵՕԳ

Խայըը սէնէլէրտէն պէրու Թանըլմըշ օլան Քեօմիւրճեան Պիրատէրլէրին Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա պիրի Ֆրանսըզ Թեաթրոսու գարշըսընտա վագը Գօնգօրտիա պաղչէսի իթթիսալինտէ 315 Ն° լիէ մուրագգամ, տիկէրի Պօն—Մարշէնին գարշը սըրասընտա լէհ սօգաղընըն իթթիսալինտէ 345 Ն° լիէ մուրագգամ մաղազալարընտա Էվրօբանըն պիրինճի ֆապրիգալարընտան պիզզաթ քէնտիլէրինին կէթիրտ ալմըշ օլտուգլարը մանիֆաթուրայա տայիր էշեա ֆիրուխթ օլունմագտա տըր:

Մէզքիւր մալլէր չիմտիյէ գատար էմսալի կէօրիւնմէմիշ էն սօն մօտալարտան օլուպ, մէզքիւր մաղազալարտան պիրինէ թէշրիֆէ բաղչէթ պույուրաճագ զէվաթըն կէրէք մալլէրին էյիլիյինտէն վէ կէրէք ֆիյաթլէրին էհվէնիյէթինտէն միւճէրրէպ պիր մալ ալաճագլարընա մուամիլէյհիմ Քեօմիւրճեան Պիրատէրլէր ասլա չիւպհէ իթմէզլէր: Ֆիյաթլարը սաիր տիւքքեանլարա գըյասէն բէք չօգ էհվէն օլտուղունտան թէճրիպէ բաղչէթ պույուրաճագ զէվաթ թաստիգ իտէճէքլէր տիր: 3—4

Մ· ԿԼԱՏՍԹՕՆՈՒՆ ՆՈՒԹՔԸ

Էվվէլքի կիւն Լօնտրատա չէհր է· մինի լօրտըն քէչիտէ իթտիկի սէնէվի զիյաֆէթտէ Ինկիլթէրրա րէիսի վիւ· քէլասը Մ· Կլատսթօնըն քէնտի բօ· լիթիգասընա տայիր պիր նութգ իյ· րատ իթմիշ օլտուղունու վէ պու նութգըն խիւլասաթիւլ խիւլասասը· նը միւսլէյյին պիր Թէլէկրաֆ տիւն· քի նիւսխէմիզտէ տէրճ օլունմուշ տըր։

Նութգը մէզքիւրըն այնըՙ սուրէթը մախսուսէտէ Լօնտրատան պա Թէ· լէկրաֆ պուրայա քէչիտէ իտիլմիշ օ· լուպ, պունըն պիր գըսմը Իրլանտա իշլէրինէ վէ գըսմը տիկէրի տախի Շարգա տաիր օլտուղունտան, Իր· լանտա գըսմընտան սարֆը նազարլա, ումուրը Շարգիյէյէ միւթէալլիգ օ· լան գըսմընը պէր վէճհի զիյր այնէն Թէրճէմէ իտէրիզ․

«Ինկիլթէրրատա պիր գաչ սէ· նէտէն պէրու պու խուսուստա (Շարգ մէսէլէսի հագգընտա) խայլը իխթիլաֆը էֆքեար ճէրէ· յան իթտիկինի սէթր իտէմէմ։ Մա մաֆիհի սէլէֆլէրիմիզին պէ· ճանաթընը պիզ տախի գապուլ իթտիք։ Պաշ վէքիլի սապըգ (Լօրտ Պիգօնսֆիլտ) իքի սէնէ էվվէլ Պէրլին ահտնամէսինին Թէմամիի իճրասը Էվրօբայա պիհագգըն պէօյիւք պիր էյիւք օլաճաղընը պէճան իլէ, ահտնամէի մէզքիւ· րուն իճրասընտա էօհտէսինէ Թէրէթթիւպ իտէճէք վէզայիֆ· տէն Ինկիլթէրրանըն գաչընմա· ճաղաղընը տէրմէյան վէ պիր միւտտէթը գալիլէ զարֆընտա ահտնամէի մէզքիւր ահքեամըն· տան էքսէրինին մէվգիի իճրայա գօնուլաճաղ իւմիտինի զիքր ու իթճան իյլէմիշ տիր։

«Զիքր օլունան իւմիտլէրին պիր գըսմը միւպալաղալը իտի։ Պիզիմ պիլտիյէթմը մէմուրիյէթիմիզտէ ահտնամէի մէզքիւրուն պազը ահ· քեամը միւհիմմէսի իճրա օլուն· մատըղընտան, սէլէֆլէրիմիզին րէյ վէ Թէնսիպի իլէ Թէամմի օլունան ահտնամէնին իճրաի ահքեամընը Թէէմին իչիւն արզումուզու պէ· եան իյլէտիք։

«Տիկէրլէրինին պաշլատըգլարը պիր իշտէ տախիլէն մուվաֆա· գաթը էֆքեար պուլունտուղու զանընընտա օլտուղումուզտան, պու խուսուստա վազիֆէմիզին իյֆա· սընա պիր գաթ տահա միւսա· րաաթ իթմիշիզ տիր։ Հալ պու քի միւքէլլէֆ օլտուղումուզ ահտ· նամէնին իճրասը խուսուսունտա տէվլէթը Օսմանիյէ տիւշմէնլէրի· նին էֆքեարընա իթթիպա իթ· տիյիմիզ իտտաա օլունմուշ տըր։

«Պիզ իսէ տէվլէթը Օսմանիյէ· նին տիւշմէնի օլտուղումուզու հիչ պիր վագթ Թէսլիմ իտէմէյիզ․ պիլաքիս տէվլէթը միւշարիլէյհա· նըն տօսթու օլտուղումուզու զանն իտէրիզ։

«Զիրա պիզ տէվլէթը Օսմա· նիյէյի էօյլէ պիր բօլիթիգայա կէ· թիրմէյէ չալըշըյօրուզ քի, եա· լընըզ օ բօլիթիգա սայէսինտէ պատգասընը Թէէմին իտէպիլիր։ Տէվլէթը Օսմանիյէնին տիկէր պա· զը տօսթլարը իսէ, մէմալիքինին հէման նըսֆը տէրէճէսինտէ Թագ· լիլինի մուճիպ օլան պիր մուհա· րէպէյի Թավսիյէ իյլէմիշլէր տիր։ Պիզ պու եօլտա օլան տօսթլար իլէ մուգայէսէ օլունմագլըղըմըզը իսթէմէյիզ։ Հիւքիւմէթը Օսմա· նիյէնին տէվամընա իքի շէյ լա· զըմ օլտուղու իթիգատընտայըզ։ Պունլարըն պիրինճիսի Թէահհիւ· տաթը՝ տիւվէլիյէնին իյֆասը վէ իքինճիսի տախի հիւքիւմէթը Օս· մանիյէնին Թահթը Թապիիյէթին· տէ պուլունան էհալինին հագգա· նիյէթ իւզրէ միւէսսէսէ նիզամա· թը հասէնէ իլէ գապիլը Թէհամ· միւլ պիր հալտէ պուլունմասը տըր։

Պու իքի շարթըն մաագուլ վէ էլզէմ օլտուղու իթիգատընտայըզ։ Մէմալիքը Օսմանիյէնին հէր հան· կը Թարաֆընտա սապըգտէն միւ· սաատէքեարըղըգ սայէսինտէ հուր· րիյէթը մահալլիյէ ճարի օլմուշ իսէ, էհալինին պիլնիսպէ րիֆա· հը հալի կէօրիւլիր։ Պիլաքիս հէր նէրէտէ հուրրիյէթը մահալլիյէ ճարի օլմամըշ իսէ, չուրիւշ վէ միւշքիլաթ բունումա օլմուշ տըր։

«Մէմալիքը Օսմանիյէտէ սաքին ագվամը մէսալիհը ու մունտիյէլէրի իւզէրինէ Թիւլէն իճրաի Թէֆթիշ հագգը վէրիլմէյիպ, Տէրսաա· տէտէ հէր նէ գատար հիւսնիւ նիյէթլէրի միւսէլլէմ իսէ տէ, մա· լիւմաթը մահալլիյէլէրի մէֆգուտ պուլունանլար ճանիպինտէն իտա· րէ օլունուրլար։ Էհալիի մէր· գումէյի պիր չօգլարըՙ Ինկիլիզ· լէր կիպի վէ եախօտ Խրիսթիյան օլմաղըգլարընտան իտարէի մէ· տէնիյէ մուհասսէնաթընա զայըր վագըֆ վէ զայըր միւսթաիտ պու· լունտուգլարը իտտաա օլունմուշ իսէ տէ, Խրիսթիյանտան պաշգա օլան ագվամը մէզքիւրէնին իւ· Թիգպալէն պէօյիւք իւմիտլէր վէր· մէքտէ օլտուգլարընա իթիմատ ի· տէրիզ։

«Պէն ագվամը մէզքիւրէ ալէյ· հինտէ բիայէթսիզ պիր սէօզ Թէ· ֆէվվիւհ իթմէտիյիմ կիպի, պուն· տան պէօյլէ տախի Թէֆէվվիւհ իթմէք իսթէմէմ։ Պիզ անլէրին ագլ ու հիքմէթէ մուվաֆըգ սու· րէթտէ ըսլահը ահվալլէրինի ար· զու իտէրիզ։ Պիր ազ Թաատիլա· Թը մուգթազիյէ իլէ Պէրլին ահտ· նամէսինին մագսատը հասըլ օլա· պիլիր։ Պէրլին ահտնամէսինտէ արազինէ պազը Թաատիլաթ տա· խի մուգարրէր օլուպ, պու իսէ հէնուզ իճրա օլունմամըշ տըր։

«Եունանիսթանա միւթէալլիգ օլան ահքեամըն իճրասընտա տա· խի հալա պու Թէրագգը կէօրիւ· լէմէմիշ տիր։

«Պէրլին ահտնամէսինտէ՝ Էրմէ· նիսթանտա վէ մէմալիքը Օսմա· նիյէնին տիկէր Թարաֆլարընտա զայէթ ճէսիմ սուի իտարէնին տէֆի տախի Թա· սավվուր օլունմուշ իսէ տէ, պու պապտա տախի հիչ պիր իճրաաթ վէ ֆիիլիյաթ էսէրի կէօրիւլմէմիշ տիր։

«Մէմալիքը Օսմանիյէտէ հիչ պիր չէյ մէվգըի իճրայա գօնուլ· մատըղընը խիմա իթմէք իսթէմէմ․ զիրա պազը իճրաաթ վար տըր․ ֆագաթ մէմալիքին գըսմը ազէ· մինտէ էսէրը Թարագգը կէօրիւլ· մէմիշ տիր․ Իշթէ պազը իւմիտ· լէրէ մէպնի Պէրլին ահտնամէսի· նին իճրաի ահքեամընա զայրէթ կէօսթէրիրիզ․ Պիզ պու խուսուս· տա պազը վէսաիլ եանի չիմտի ճիւմլէնին մալիւմի օլան Էվրօբա իթթիֆագը իլէ հուսուլէ կէթիր· մէյէ չալըշըրըգ․

«Պիզ խօտ պէ խօտ հարէքէթ արզուսընտա պուլունմատըգ․ պիզ Էվրօբանըն էօհտէսինէ միւթէ· րէթթիպ օլան վազիֆէյի եալը· նըզ Ինկիլթէրրանըն տէրէօհտէ իթմէսի էֆքեարընտա տէյիլիզ։

«Էվրօբա քէնտի վազիֆէսինի իյֆա իթմէլի տիր․ պիզիմ էլիմիզ· տէն կէլէն չէյ Էվրօբա իթթիֆագը· նըն հուսուլունա վէ հիւսնի նիյէ· Թիմիզէ իսթինատէն պու իթթի· ֆագըն իճրաի միւգթազայաթընա մուավէնէթ իթմէքտէն իպարէթ տիր։ Պու իսէ սիւէրը ախիրէնին ճիւմլէսինտէն զիյատէ մէթին վէ չայանը էմնիյէթ օլտուղունա էմին օլունուզ, չիւնքի եալընըզ պու սայէտէ տէվլէթլէրին պիրի պիրինէ օլան հասէթլէրի պէր Թարաֆ ի· տիլիր։ Պու սուրէթին ճիւմլէտէն ասան օլտուղունը պէեան իտէմէմ․ չիւնքի տէվլէթլէր պէյնինտէ ճարի օլան սէրպէսթի վէ իսթիգլալ հա· սէպիյլէ պիլիթթիֆագ հարէքէթ իթմէք իսէ տէ, Էվրօբա իթթիֆա· գընտան պէն Թէմամը իլէ մէյուս տէյիլիմ։ Օն իքի սաաթտան պէրու ալտըղըմըզ Թէլէկրաֆնամէլէրէ կէօրէ, պու կիւն եարըն Տուլչինօ մէսէլէսինին ճալիպը մէմնունիյէթ պիր սուրէթլէ ֆասլ օլունաճաղը իւմիտ օլունուր։

«Տէվլէթը Ալիյէ ճանիպինտէն Ինկիլթէրրա հագգընտա մուխա· լէֆէթքեարանէ մուամէլէ օլուն· տուղունու պէյանլա տախի միւֆ· Թէխիրիմ․ հաթթա պու մէսէլէ· նին Թէսվիյէսի վէ պու վէսիլէ ի· լէ պէճանա արզու կէօսթէրիլմիշ տիր․ Մա մաֆիհի իւմիտիմիզտէ բէք տէ միւպալաղայա վարմամագ գաթիյէն գարարմէսինի տախի պու վէսիլէտէ Թէվտիլատէ Թագտիրէ լիւզում կէօրմէքտէյիզ․ Իշթէ պէօյլէ պիր Թէպշիրի չու ճէմի· յէթտէ պէեանլա քէսպը սուրուր իտէրիմ։»

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՕՍՄԱՆԻՑԷ

Լը Սէօր նամ Ֆրանսըզ կազէթասը տույունը Օսմանիյէ հագգընտա պիր մէգալէ նէշր իթմիշ օլմաղլա, պէր վէճհը զիյր Թէրճէմէ օլունմուշ տըր․

«Տէվլէթը Օսմանիյէնին ահվալը մալիյէսի Թէտգիգ օլունուր իսէ, կէչէն սէնէն սօնլարընտա պազը ճիհէթլէ Ֆրանսա ահվալը մալիյէ· սինէ միւշապէհէթի վար տըր։ 0 զէման Ֆրանսա տախի տույունը վաֆիրէսինի Թէէտիյէտէն աճիզ գալմըշ իտի։

«0 զէմանքի ճիւմհուրիյէթ հիւ· քիւմէթինին խամթալարը՝ տույունը օն գաթ տահա Թէզյիտ իյլէտի։

«Մ· Մօլիտէն՝ «պիր նազըրը մա· լիյէնին խաթըրաթը» ունվանըլա ։ յէհասընտա օ զէմանքի ահվալը մալիյէյի Թարիֆ իյլէմիշ տիր։

«Շէօյլէ քի, տէվրը սապըգըն իտարէի մալիյէսի միւնթէսիպ օ· լուպ, իտարէի ճէտիտէ տախի հէ· նուզ Թէէսսիւս իթմէմիշ վէ ինթի· գամըղըգ հիւքիւմէթի իճրա իտէ· րէք, մուհասիպլէր՝ խազինէյի եաղմայա գօյուլմուշ վէ Թահսի· լաթտան Պարիզէ եալընըզ քէնտի· լէրինին իշինէ էլվէրիշլի տէրէճէ· տէ պիր մըգտար չէյ կէօնտէրիր, էհալի տախի մէմուրլարըն իտարէ· սինէ Թէվֆիգը հարէքէթէ իխթի· յասըթը Թահտիտ իթմէք իւզրէ, միրիյէ պօրճլարընը իյֆա իթմէմէք ճիհէթինի իխթիյար իթմիշլէր ի· տի։ Հէր քէրտէ իխթիլալ մէվ· ճուտ օլուպ, կէրէք բուտուճէթտա վէ կէրէք Թօղրուտան Թօղրույա ախզ ու իսթիֆա օլունան Թէքքեա· լիֆտէ իխթիլալը Թէքէսսիւր իյ· լէմիշ իտի։

«Աքէրին մաաշ վէ միւհիմմա· Թը իթա օլունմազ իտի․ մէմու· րինը միւքիւյէ՝ մաաշլարընըն պիր բարչասընը ալապիլիպ, Թէտա· վիւլտէ պուլունան մէսքիւքեաթ նապէտիտ օլմուշ վէ գավաիմը նագտիյէ գըյմէթի կիւնտէն կիւ· նէ Թէնէզզիւլ իտուպ մէսքիւ· քեաթ էլէրինէ գարիմ օլտուղուն· տան, տույունը ումումիյէ ֆա· իզլէրի իչիւն պիր վագտ Թային օլունմամըշ իտի։

«Հիւքիւմէթ բըլահըթ վէ մու· վազէնէի մալիյէ Թէէսսիւս լիւզու· մունու հիսս իտինճէ, էվվէլա ֆաիզլէրին Թէէտիյէսինէ ատթը նազարը տիգգատ իյլէմիշ իտի։ Խազինէ տույունանըն պիր գըս· մը միւրապէհա իլէ ագտ օլու· նուպ ֆիյասըլ զայրը մէչրու օլ· տուղունտան, միւզայէտի մալի· յէնին իճապաթընա կէօրէ պիր Թէտպիրը գավիյէ միւրաճաաթ օլունտու։ Տույունը ումումիյէնին իքի գըսմա Թագսիմինէ գարար վէրիլտի։

«Տույունը ումումիյէնին սիւլիւ· սինտէն իպարէթ օլան պիր գըս· մը մունթազամ հալէ գօնուլուպ, գամիլէն տէֆթէրը քէպիրինէ գայտ օլունտու, ֆաիզլէր տախի Թահվիլաթ համիլլէրի Թարաֆըն· տան էմնիյէթը քեամիլէ իլէ ա· լընմագ իւզրէ գաթիէն Թէէմին օլունտու․ տիկէր իքի սիւլիւսիւ էմլաքը միլլիյէ իլէ միւպատէլէ օ· լունուպ, ասհապը Թահվիլաթ՝ էմլաքը մէզքիւրէյէ մալիք օլտու· լար։

«Պու Թէտպիրը ճէսուրանէ՝ Ֆրանսանըն իթիպարը մալիսինի խարապ իտէճէք զանն օլունմուշ իսէ տէ, պիլաքիս իսաէսինէ խըր· մէթ իյլէմիշ տիր․ Եուգարը պէշ ֆաիզլի Թահվիլաթ՝ Օսմանլը գօն· սօլիտէլէրինէ նիսպէթլէ տահա զիյատէ Թէնէզզիւլ իթմիշ իքէն, Թէրհալ Թէզաիւտ իթմիշ տիր։

«Տույուն ֆաիզլէրի Թէնզիլ վէ Թէէմին վէ Թէէտիյէ օլունմուշ տըր։ Ալհասըլ Թահվիլաթ ազ վագըթտա Թէնզիլ օլունան սէր· մայէլէրինին պէտէլինի իրինէ գա· զանմըշլար վէ ֆագըլ օլարագ Թահվիլաթը սապըգանըն իքի սիւ· լիւսիւ մուգապիլինտէ տախի էմ· լաքը միլլիյէ իւզէրինէ շէքարլըան Թահվիլաթա տախի մալիք օլմուշ· լար տըր։

«Րէսմիյէ գարիպ պիր մէնպա· տէն ալընըպ մանզուրումուզ պու· լունան պիր ճէտվէլտէ Պապը Ալի ճանիպինտէն միւթէաքգըպէն ագտ օլունան իսթիգրազլար հասըլաթը սաֆիյէսի ճէման 148,343,187 լիրա Թախմին օլունմուշ տըր։

«Ճէտվէլը մէզքիւր մուճիպինճէ, տէվլէթը Օսմանիյէ 28,651,421 լի· րա րէսմլիյէ Թէէտիյէ իյլէմիշ տիր։ Պինաէն ալէյհ տէվլէթը Օսմանի· յէնին նագտէն ալտըղը իսթիգ· րազլար 120,192,396 լիրայա Թէ· նէզզիւլ իտէր։ Տէվլէթը Օսմանի· յէնին տույունը մէզքիւրէյէ ագտ իթտիյի զէմանտան պէրու Թէրք իթտիյի արազիյէ իսապէթ իտէն հիսսէ՝ տույունը մէզքիւրէնին օն· տա պիրի Թէրէճճիւսինտէ պիթթախ· մին 12,019,239 լիրա Թէնզիլ օ· լունտուգտա, 108,173,157 լիրա պագի գալըր։

«Պու հալտէ տույունը մէզքիւ· րէ իքի պուչուգ միլեար ֆրանգ բատտէսինտէ օլուպ, Ֆրանսա Թարաֆընտան տէվրը մէզքիւրտէ գապուլ օլունան Թէսվիյէի տու· յուն ուսուլի իւզրէ տույունը Օս· մանիյէ 800 միլեօն ֆրանգա Թէ· նէզզիւլ իտէր վէ պունուն ֆաի· զի ճիւզտէ պէշ հիսապը իլէ սէ· նէվի 40 միլեօն ֆրանգ օլուր։

«Խազինէի ճէլիլէ պու պարա Թէհամմիւլ իտէպիլիր։ Իքի իւչ սէնէ գատար պու պար խայլի աղըր կէօրիւնիւր իսէ տէ, իթի· պարը մալինին ավտէթի սայէսին· տէ ֆաիզլէրին Թէսվիյէսի ասան օլուր։ Իթիպարը մալինին ավտէ· թի սահիհ տիր։ Հագիգաթը հալտէ ասհապը Թահվիլաթ եէտ· լէրինտէ պուլունան սէնէտլէր եիւզ ֆրանգ իթիպարը իլէ չը· գարըլմըշ իսէ տէ, չիմտի գըյմէթ օն ֆրանգտա օլուպ, ֆաիզի տա· խի եօգ տըր․ Թէտպիրը մէզքիւ· րուն գապուլինտէ 10 ֆրանգ գըյ· մէթը հագիգիյէ իթթիխազը իլէ պիր ֆրանգ ֆայիզ ալընաճագ տըր․ Եանի չիմտի ֆաիզի պու· լունմայան Թահվիլաթ եիւզտէ օն ֆաիզ կէթիրէճէք վէ պօրսա· լարտա տախի միւթէտավիլ օ· լաճագ տըր։

«Թէնզիլ օլունան տիկէր իքի սիւլիւս եէրինէ Ֆրանսատա օլ· տուղը կիպի էմլաքը միլլիյէ իւ· զէրինէ սէնէտլէր իթա օլունսա, Թահվիլաթը մէզքիւրէնին գըյ· մէթ վէ իթիպարը ֆէվգէլատէ Թէզաիւտ իյլէր։

«Իշթէ պայատէ պէյան օլու· նան Թէտպիր իլէ տէվլէթը Օս· մանիյէնին իթիպարը մալիսի իա· տէ օլունուր։

«Վագըա էմլաքը միլլիյէյէ տա· իր օլան Թէտպիր խայլը աղըր վէ միւշքիլ օլտուղունտան, պու պապ· տէ տէրէճէի նիհայէտէ զայրէթ լիւզում պուլունտուղու տէրքեար տըր․ Ֆագաթ ումուրը մալիյէնին հալը հազըրը տախի խայլը աղըր տըր։

«Էվրօբա տէվլէթլէրի ահվալը մալիյէյի մուախէզէ իտէճէքլէր իսէ տէ, մուախէզէ իթթիֆագլէրի ահվալը տէվլէթլէրին սէպէպիյէթ վիրտիւքլէրի մէյտանտա տըր։

«Էվրօբա օթուզ սէնէտէն պէ· րու տէվլէթը Օսմանիյէյի հալը սէֆէրտէ Թուտուպ, ումուրը մա· լիյէսինին միւշէվվէշ պիր հալ· տէ պուլունմասընա սէպէպիյէթ վիրմիշ տիր։ Պօրսայը զայրը մէն· քիր իսէ տէ, տիւշման օլան գա· պինէյի պունու Թաատիլ իթ· մէք իսթէմէզլէր․ Պինաէն ալէյհ տույուն խուսուսունտա անլէրին ազզընը գարամագ լազըմ տըր։»

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ԼՈՒԻ

ՎԷ

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ ԻԽԹԻԼԱԼԸ

(ՐԷՎՕԼԻՒՍԻՕՆ)

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ ՏԻՒՄԱ

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

(964 նումէրօտան մապատ)

Գրալ տախի Մատամ Էլիզա· պէթտէն գօրգտուղունտան, մու· մաիլէյհանըն արգասընտան գօ· չար, վէ ավտէթ իտուպ Թահամ· միւլ իթմէսինի վէ գօնթէս Տիա· նըն էթտիքլէրինէ Թըրմամասընը րիճա իտէր, զիրա գրալիճա՝ մու· մաիլէյհա Գօնթէսին խըտմէթին· տէն վազ կէչէմէզ։ Պու պիչարէ գրալ հէր քէստէն գօրգար։ Պիր ազ զիյատէ իտարէճի օլտուղու ի· չիւն գրալ հէր քէսին տէ ինֆի· ալինի մուճիպ օլուր։ Մ· տը Գօ· անիէնին տէօրթ պէշ մաաշըն· տան պիրի քէսիլիր, Մ· տը Գօան· էր Օն ալթընճը Լուիյէ հէյպէթ կէօսթէրիր վէ հիտտէթ իտէր։ Գրալ գապահըր, լաքին պիր չէյ սէօյլէմէզ․ եալընըզ ագչամ պու· նուն իւզէրինէ պահս իտէր, լա· քին օ վագըթ տա քէնտի հագ· սըզ օլտուղունու իթիրաֆ էյլէր։ Շէօյլէ տէր․

— Էկէր պըրագսա իտիմ, պէնի սահիհէն տէօյէճէք իտի։

Հէտիյէլէրին, ուֆագ չէքմէճէ· լէրին, տուգալըգլարըն, վէ էլ· հասըլ հէր չէյին հիքեայէսինի իթ· տիք, եալընըզ Թրիանօն սէրայը· նըն Թէրաճասը իւզէրինտէն գրա· լիճանըն արգասընտան կիտուպ պազը աղլըղըճա մէզալիմտա պուլունան մէրգում զապիթին հի· քեայէսինի իթմէտիք։

Պու ատամ գրալիճայա չէօյլէ սէօյլէմիշ տիր․

— Եա սիզէ մալիք օլմագ, Մա· տամ։ եա եօգսա էօլմէք։

— Նէ օ, նէ պու, էֆէնտի, ճէվապ վէրիր գրալիճա․ վէ պա· տէհու մէրգումու օրտալըգ կէօն· տէրիր, լաքին գրալ օրատա տա անը հըմայէ իտէր։

Պու տէվր իչինտէ գրալիճանըն Տիւգ տը Շարթր ալէյհինտէ օլան խուսումէթի պաշլար, մէրգում տիւգ իսէ մուախխարէն տիւգ տ՝ Օրլէան օլուր։ Մէրգում տիւգ ա· լէյհինտէ իչպու խուսումէթ նէ· րէտէն նէշէթ իտիյօր։ Աճապա գրալիճա ալէյհինտէ պիր մուա· մէլէտէ պուլունմո՞ւշ մը տըր։ Գը· րալիճանըն քէնտիսինի արամագ· տա օլտուղունու սէօյլէմիշ իսէ, եալա՞ն մը տէմիշ տիր։ Լաքին նէ չարէ քի, Մարի Անթուանէթին մէրգում հագգընտա օլան մու· հապպէթի՝ աչըգտան աչըղա վէ ալէնի օլարագ պիր խուսումէթէ միւպատէլ օլմուշ տըր։ Տիւգ տը Շարթր Ուէսանտան վէրսայլա միւվասէլէթ իտէր։ Գրալիճա՝ պու ֆիւթուհաթը իչիւն Te Deum տու· վաընը օգութտուրաճագ եէրտէ, քէնտի համիլէլիքի իչիւն մէզ· քիւր տուվայը Թէրէննիւմ իթտի· րիր։ Րէսմի րաբօրթտա օգուն· տուղունա կէօրէ, մումաիլէյհ տիւգ՝ քէմալը չէճաաթլա իճրաի մուհարէպէ իթմիշ, վէ մավի գօր· տօն կէօքսինտէ օլտուղու հալ· տէ գավկա իտէրէք, պու պայմէ· Թիյլէ տիւշմանըն աթէշինի քէնտի իւսթիւնէ տավէթ իյլէմիշ տիր։ Լաքին գրալիճա՝ մումաիլէյհ ֆի· րար իթմիշ տիր տէր։ Օբէրա Թէ· աթրօսընտա տիւգ տը Շարթրըն մէտհիյէսի իչիւն չիւրլէր Թէրէն· նիւմ իտիլմիշ տիր․ գրալիճա ա· նըն ալէյհինտէ չարգըլէր եազ· տըրըր։

Պինա պէրին օ վագըթտան ի· թիպարէն տիւգ տը Շարթր՝ գը· րալիճանըն տիւշմանը տըր։

Մումաիլէյհ տիւգ՝ քէնտի սա· րայտարլարը մէյանընտա տիւքէք նիտա իլէ պաղըրարագ չէօյլէ տէր,

—Էյի կէօրիւյօրըմ քի, միւշա· րիլէյհա հէմ ֆէնա պիր Ֆրանսըզ տըր վէ հէմտէ ֆէնա գրալիճա տըր։ Լաքին նասըլ քի նէսլիմին ախլագը Ուէսանտա պօզուլմատըղը սահիհ տիր, էօյլէ տէ Թէէմին իտէրիմ քի, Գօ[illegible] էվլատը տահա պէնիմ [illegible] օլմայաճագ տըր։

Իմտի օ զէմանտան իթիպարէն տիւգ տը Շարթր նէ՞ եափար․ Հէր հանկը Թէտպիր քէնտի հըրսը շան վէ ինթիգամընա եարար իսէ, քէնտիսի իչիւն էյի տիր․ մումա· իլէյհ հէր քիմէ րասթ կէլիրսէ, ան· տէն, հաթթա ֆաճըրլարտան, սի· հիրպազլարտան վէ շառլաթանլարտան պիլէ գրալիճա ալէյհինտէ գուլ· լանմագ իչիւն սիլահ Թալէպ ի· տէճէք տիր։

Պիզզաթ քէնտիսինին պու պապ· տէ եազտըղը տիւնէյինիզ, վէ պու հիքեայէ իլէ ֆրանմասօնլար վէ Գալիօսթրօ հագգընտա պէեան իթտիքլէրիմիզ րիվայէթի պիրպիրի· նէ րապթ էտինիզ։

«Կիւնիւն պիրինտէ օտամա կիր· տիյիմտէ, օրատա աճայիպ վէ սէրթ եիւզլիւ պիր ատամ պու· լունուպ, էկէր միւրատ իտէրիսէմ պանա սէօյլէնմէզ չէյլէր սէօյլէ· յէճէքինի մէրգում պէեան իտէր։ Տէր քի, հաթթա էկէր իսթէր ի· սէմ, չէյթանը պիլէ պանա կէօս· Թէրէճէք տիր, վէ իսթիգպալտէ վուգու պուլաճագ չէյլէր հագ· գընտա չէյթանտան մալիւմաթ ախզ իտէճէյիմ տիր․ Պու Թէք· լիֆի գապուլ իթտիյիմտէ մէր· գում չախս իլավէթէն չէօյլէ տէ· միշ տիր․ «լաքին, էֆէնտի, ճէ· «սարէթ իտուպ պէնիմլէ եալը· «նըզ օլմալըսընըզ, իչլէք եօլլար· «տան ուզագ տուրմալըսընըզ վէ «հիչ պիր եօլը օլմաեան պէօյիւք «պիր օվաեա, մէսէլա վիլնէօվ— Սէն—Ժօրժ օվասընա կիրմէլիսի· նիզ»։ Պունա տա րազը օլտում։ Մէրգում Թէքրար իտուպ տէտի, «հէրսի պու տէկիլ տիր․ ճէսա· րէթ իտուպ կիճէ եարըսը կէլմէ· լիսինիզ, մայէթինիզի վինսէօվտէ պըրագըմալըսընըզ վէ պէնի սիզէ րէհպէր իթմէլիսինիզ։» Պու Թէ· ահհիւտէ տէ կիրիշտիմ։

«Եօլա չըգտըգ։ Մայէթիմի օ· րատա պըրագըրըմ, օվայա կիրէ· րիմ․ կիճէ բէք գարանլըգ իտի։ Թէսատիւֆ իթտիյիմ խայալլար· տան նէշէթ իտէն գօրգույը տէֆ իտէրիմ․ անլէրին նասիհաթլարը· նը վէ բէյղամպէրլիքլէրինի տիյ· նէրիմ․ րէհպէրիմ հէր նէ վագթ կէլիրսէ, գապուլ իտէճէյիմի վատ իտէրիմ վէ պիր հալգա ախզ ի· տէրիմ։ Պու խայալլարտան պիրի պանա չէօյլէ սէօյլէր․ «պու հալ· գայը էյի սագլայընըզ․ պու հալ· գա եանընըզտա օլտուգճա, մէ· սուտ օլաճագսընըզ վէ մէսլէքի· նիզտէ իլէրլէյէճէքսինիզ․ լաքին պու հալգայը սիզտէն ալըրլարը կիպի, սիզ տէ զայ օլաճագսընըզ։ Խանէմէ ավտէթիմիզտէ, մէր· գում րէհպէրիմէ 500 լուիճ վէր· տիմ իսէ տէ, պու րէհպէր գա· պուլ իթմէյիպ եալընըզ 50 ատէ· տինի ալտը, վէ իքինէ կէլէճէկի· նի պանա վաատ իթտի․ հագիգա· թէն սէօզինտէ պուլունուպ, ան· նը զայրէթլէ պանա սէլամէթ· պախշ թալիմաթ վէրմէսինտէ տէ· վամ իտէյօր․

(Տէվամը)

ՄԷՋԵԱԹԻՊ

Սիլիվրիտէն վերուստ խտէն մէջ թուլ տալը։

. . . Խմբագիր,

Այսուհետեւ ժամանակս նեղածին չափ առիթ չիպիտի փախցնեմ Ձեր ազնիւ ընթերցողաց Ազգ. քաղաքական և տեղական լուրեր հաղորդելու, վստահ լինելով Ձեր ծանուցեալ հայրենասիրութեան վրայ, որ սրտի յօժարութեամբ պիտի հիւրընկալէք զայս ազգ. գուտ թերթիդ մի անկիւնը, ըստուգիւ ճանաչելով այդպիսի հրապարակական գրքրութեանց արդասաւոր հետեւանքն, ուստի առ այժմ ներկայս հիւրընկալելով կանխաւ ընդունեցէք անկեղծ շնորհակալութիւնս։

Ռոտոսթոյի վիճակաւոր Առաջնորդ Գեր. Տ. Ներսէս Սրբազան Արքեպիսկոպոս Գէորգեանն ամ. սոյս մէկին քաղաքս այցելութեան եկաւ և ցարդ տեղիս մեր ազգայնոց գործերուն վերահասու ըլլալով կդրաղէ։—

Հոկտ. 6էն մինչ 11 Աստանդեան երկսեռ վարժարանիս տարեկան քննութիւնն տեղի ունեցաւ եկեղեցւոյ մէջ, քննութիւնն հրապարակական էր, քննութեան շարունակութեան մէջ ուրբաթ օրը տեղիս գայմագամ Մէհուտ պէյն հանդերձ իրեններով յատկապէս հրաւիրուեցաւ Սրբազան Հօր կողմանէ, նա ևս իւր պաշտօնէից հետ գալով ներկայ գտնուեցաւ և բաւական հարցումներ ըրաւ մեր աշակերտաց, որոնց տուած պատասխաններէն շատ գոհ ըլլալով՝ շնորհակալ եղաւ վարժարանիս հոգատար անձանցմէ։

Նոյն օրը քննութիւն լմնալէն ետքն 'ի վարժարանս հրաւիրուեցան, ուր մի ժամու չափ Սրբազան Հօր հետ տեսութիւն ըրին։ Աւելորդ չեմ համարիր գայմագամ պէյին այս առթիւ, ի ներկայութեան մեր ազգայնոց, ըրած խօսակցութիւնն համառօտել, որոնք արժանի են ուշադրութեան և ազգ. ըսելեաց։

Գայմագամն ազգին իւր խորին շնորհակալութիւնն յայտնելէն և աշակերտաց քաջալերը կարդալէն ետքը յաւելցուց ըսելով թէ «այսու հետեւ վարժարանաց մէջ այն դասագրքերնք գործածելու է, որոնք հաւասարութեան սկզբունքին վրայ հեղինակեալ են և Մահմետականաց ու Քրիստոնէից մէջ խորթ չեն դներ, և կը յուսամ, որ քիչ ժամանակէն կառավարութիւնն դպրոցներ իւր հսկողութեան տակն առնելով կրթութիւն պարտաւորիչ պիտի ընէ։ Մեր նախնիքն մեծամեծ սխալներ գործեցին ժամանակին, այսինքն միշտ ատելութեան կրիւք վարուեցան իրենց հպատակ ոչ Մահմետականաց հետ և օրէնք ու բռնութիւն մեր եղիցին ըսելով յարաժամ կողոպտեցին զայրս և այդ կողոպուտներովն մի չցարդ շարունակաբար անաչխատ կեանք վարելով ապրեցան, առանց բնաւ մտքէ անցնելու դալիք այսպիսի փափուկ օրերն»։

«Քանի՞ զորաւոր և համակրանօք լի պիտի լինէր մեր Օսմանեան տէրութիւնն, եթէ սրոյ զորութեամբ մինչեւ վենետկոյ դրուները աշխարհակալած դարէն ի վեր վեհանձնութեամբ մասնաւոր առանձնաշնորհութիւնք ընէր իւր հպատակ ազգայնոցն, որոնցմէ այժմեան դժգոհութեան փոխարէն սրտի գոհունակութիւն պիտի ընդունէր և մեր նախկին այս անհեռատես ընթացքն զմեզ այս վիճակին հասուց, ու պետք է խոստովանիլ և այս ճշմարտութիւնն թէ ներկայիս մէջ մեր այլոց ընելիք բարեհորոգմանց շնորհքն ակամայից ստիպեալ է և ոչ յօժարութեամբ, հետեւաբար ըստ այնմ արժէք կրնայ ունենալ սակայն դարձեալ Աստուծոյ ողորմութիւնն մեծ է, հարկաւ այսչափ ձախող դէպքերն զմեզ փոքրինչ խրատեցին։»

Անցեալ կիրակէ (հոկտ. 12) վարժարանիս պարգեւաբաշխութեան հանդէսն կատարուեցաւ խիստ չքեղութեամբ. ուր կարդացուած ճառերէն մինն Ձեզ խրկեցի հրատարակելու խնդրանօք։ Հանդէսին վերջ տուաւ Գերառաշնորհ ազգ. ատենաբանութեամբ մը, և բացատրելով ներկայ ժամանակը տեղիս մերայինքն ոգեւորեց վարժարանիս նկատմամբ, յետոյ Թաղ. Խորհրդոյ վերընտրութիւնն վաւերացնելով մի ժողով կազմեց, ուր հարսանեաց աւելորդ ծախսերը վերցնելու որոշումներ պիտի ընէ, որոյ վրայ յաջորդ նամակս տեղեկութիւն տալու յուսով,

Մնամ ձերդ

1880 հոկտ. 11 ***

Աստանդեան երկսեռ վարժ.

Ի Սիլիվրի։

Պատուելի մէքթուպս դիր օլունան նուիրագրն սուրէթի տիր։

Գերապատիւ Սրբազան Հայր։ Արժանապատիւ Հարք և Մեծապոյ հանդիսականք։

Ի՞նչ է արդեօք, որ զՁեզ կը մղէ այսօր դպրոցական այնպիսի քաղցր հանդիսի մը ներկայ գտնուիլ, և ի՞նչ սիրոյ կայծ է այն, որ կը վառի ի Ձեզ այսպիսի յուսալից միութիւն մը կազմել լուսոյ և գիտութեան տաճարիս մէջ. անտարակոյս ես այն ուսումնասիրական վսեմ ոգին կը նկատեմ, զոր ներկայ լուսաւորեալ դարն ներշնչած կերևի ի Ձեզ և հոգւով չափ կը ցանկամ, որ երկինքն միշտ վառ պահէ այդ խարոյկը Ձեր սրտերուն մէջ։

Հարք իմ և եղբարք, դպրոցի համար այսօր համայն աշխարհ իւրար անցման մէջ է և մանաւանդ Եւրոպա, որոյ դպրոցական և գիտական յառաջադիմութիւնքն հրաշքներ կը գործէ և զարմանքներ կը շարժէ, և այսօր իսկ ամենուս աչքն յայտնապէս կը տեսնայ զայն, որ մի փայտեայ գրասեղանի առջև նստած՝ և իւր ձեռքն ունի փոքրիկ գրիչ մը միայն և այդ գրչաւն կը համարձակի ամբողջ երկրագնտին հրամայելու։

Այո՛, պէտք է խոստովանիլ և այս ճշմարտութիւնն, որ եթէ իւրեն գրչի ծայրէն դուրս եկած հրամանները յօժարութեամբ 'ի գործ չդնեն, որոնց որ անկ են, յայնժամ սուր կը ցուցընէ գոռոզ հայեացքով մ'ու կ'ամաչապէ գրչին հրամանները որով գործադրելու. այսու ամենայնիւ որչափ աւելի պէտք է ուրախ լինիմք, երբ կը տեսնեմք որ այդ փոքրիկ գրիչն մարդկային արիւն լափող ահագին սրէն յառաջ անցաւ, ասիկա կենդանի ապացոյց մի է, որ ուսմունք և գիտութիւնք որչափ յառաջ դնան՝ գրիչն այնչափ կը յաղթանակէ, որով սուրն և բռնութիւնք կ'անհետին։

Փառք երկնից և պատիւ դարուս, որ այդ գրիչն Գերմանիոյ աշխարհահռչակ Պիզմարգին հաւասար իրաւունք ունի բռնելու նաև պարզ Հայ մը և իւր տխեղծ մանուկն իսկ. սակայն տեսէք, դուք այժմ գիտութեան զարմանալի հրաշքն, որ առաջնոյն ձեռաց մէջ այդ գրիչն մի այնպիսի զօրութիւն կընդունի, որ տիեզերաց երկրային պատգամներ կուտայ, մինչդեռ երկրորդին ձեռաց մէջ փայտի կտոր մ'է և երրորդինը աննշան խաղալիք մը։

Մենք թէպէտև արևմտեան այս օտար երկրումը կը բնակիմք, տարագիր մեր Հայրենի աշխարհէն, զուրկ մեր նախնեաց փառաւոր վայրերէն և գրեթէ անտեղեակ նաև Պօլսոյ ու Հայաստանի մեր համարիւն եղբարց այժմեան յուսալից շարժմանն, սակայն իբրև հարազատ որդի Արարատայ աշխարհին, պէտք է մեզ ալ աներկմիտ հաւատալ յարեւելս Հայոց այն պայծառ ապագային, որոյ կը ձկտի ամէն հայ միտք։

Ուրեմն Հարք իմ և Ցեղբարք, ամենքդ ալ համակամիրով և հոգւով ձեռք ձեռքի տուած՝ մեր լուսոյ և փրկութեան տաճարին օր ըստ օրէ զարգացման հոդ տանիք, Ձեր դլուխ ունենալով ներկայ Սրբազան Հայրն, որոյ յիրաւի երախտապարտ լինիլ պարտիմք միշտ, իրեն վերին խնամատարութեան և անդուլ ջանից համար։

Ազնիւ հանդիսականք, ո՛վ չի համոզուիր նաև այս ճշմարտութեան թէ երբ դպրոց լոյս չունեցայ իրեն յարակից եկեղեցին մութ է, և Աստուծոյ քահանայն հոն 'ի խաւարի կ'աղօթէ, վասն զի եկեղեցւոյ լոյսն դպրոցի դռնէն կը ցոլայ, որոյ առաւել հոգտանին անհրաժեշտ պարտք մի է, և ասով ապագային դուք պիտի փառաւորիք յորդիս ձեր, և որդիքն փառաւորեալ երախտագէտ առ Ձեզ։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Մապէյնը Հիւմայուն Միւլիւքեանէ միւտիրի սանիսի Ահմէտ էֆէնտիյէ ռիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի թէվճիհ պուրուլմուշ տըր։

—

Էրզրումը հարպիյէ միրալայրընան Սայիհ Զէքի պէյին էօհտէսինէ էրզրումը մէզբիւրէ միրիվիվալրը ռիւթպէի թէվճիհի իլէ Այթընճը օրտուի հիւմայունը (Պաղատատ) էրզրումը հարպիյէ ռիյասէթինէ նասպ ու թային,

Էրզրումը հարպիյէ դայմագամլրընան Համտի վէ Սէհիլ վէ Էօմէր պէյլէրին էօհտէլէրինէ էրզրումը մէզբիւրէ գայմագամլրը,

Էրզրումը հարպիյէ պինպաշլրընան Մէհմէտ ճէմալ վէ Ալի Ռիզա վէ Ահմէտ ճէմալ պէյլէրին էօհտէլէրինէ էրզրումը մէզբիւրէ գայմագամլրը,

Էրզրումը հարպիյէ գօլ ազալրընան Ֆէհմ վէ Նուրի վէ Զիհնի վէ Շէվգի պէյլէրին էօհտէլէրինէ էրզրումը մէզբիւրէ պինպաշլրը թէվճիհ պուրուլմուշ տըր։

—

Եավէրանը հազրէթը Շեհրիյարիտէն վէ պահրիյէ միրիվալրընան Սիւլէյման բաշայա իքինճի ռիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհսան պուրուլմուշ տըր։

Մարիպոսի էֆենտիյէ պէհլիվանլարէ էլչի էլանը բեռի տիր։

Տէվլէթը Ալիյէ հագգընտա մէգալաթը մէֆսէտէթճուսանէի հավի օլան էվրագը միւզիրրէի եունանիյէնին մէմլէքէթէ մէնը տուխուլի իշլուն թէտապիրի լազմէնին իթթիխազ վէ իճրա գըլընմասը զապթիյէ նէզարէթը պէհիյսինէ էմր ու իշար գըլընմըշ օլմազլա, պէյօղլու վէ գալաթա թարաֆլարընտա վագը էճնէպի բոսթալարընա թէվարիւտ իտէն եունան կազէթալարը հագգընտա զապրթա թարաֆընտան թէգայիտատը ֆիրիլիյէ իճրա օլունաճաղը վէ իտարէի զապրթա ճանիպինտէն լէտէլ մուայէնէ ռուխսաթ վէրիլմէտիքճէ, էվրագը մաթպուատ եունանիյէտէն հիչ պիր վարագա էճնէպի բոսթալրը թարաֆլարընտան թէվզի վէ իթա գըլընմաճաճաղը ճիհէթլէ, պունտան պէօյլէ իտարէի զապրթանըն մէն իթտիկի էվրագը եունանիյէերի ալըպ սաթմանլար վէ հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսկ օլսուն ինթիշարընա խրտմէթ վէ վէսաթաթ իտէլէրին տուչարը միճազաթ օլաճագլարը իլան օլունուր։

ՄԻՒԷՖՖԷՐՐԻԳԱ

Շգ օտրատան Նոյ Ֆրոյ Բրէմ կազէթասընա կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպ՝ Բիւրգէրինտէ մուդիմ Ավսթրիա գոնսօլաթօսը ֆախրի թէրճէմանը Պալտօ թարապօլուսդինին դաթլի հագգընտա պազը թաֆսիլաթ վէրմէքտէ տիր։ Մուսմիլէյհ Պալտօ՝ կէօրիւնիւշտէ, Բիւրգէրին էհալիսինտէն վէ ճիվար գարիյէլիլէրինտէն միւխթէլիֆ պէհանէլէր իլէ բարա գարմազը իթիհատ իթմիշ օլտուղունտան, պու պապտէ էքսէրիա նիզամար վուգու

Էվվէլքի ագշամ պիր քիմէսնէ պիր Թագըմ մէճիտիյէյի 20 ֆրանգըլգ ֆրանսըզ ալթունընա թէպտիլ իթմէք իւզրէ սարրաֆըն պիրինէ միւրաճաաթ իթմիշ իսէ տէ, սարրաֆ մէճիտիյէլէրին գալպ օլտուղունու կէօրիւնճէ մէրգումու սիւրիւճիյի ախզ ու կիրիֆթ իթտիրմիշ տիր:

—=—

Թէպաատի էճնէպիյէտէն օլարագ 15 նէֆէր մահպուսլար պուկիւն Աւստրիանըն Թրիեսթէ բօսթա վափօրը իլէ չէհրիմիզտէն թէպիտ օլունաճագլար տըր:

—=—

Շամ իլէ Պաղտատա գատար չէօլ Թարիգի իլէ վէ հէճին տէվէսի վասըթասըյլա իճրա օլունմագ իւզրէ պիր բօսթա Թէշքիլի միւթէսավվէր իմիշ:

ԹԵԼԷԿՐԱՖ

Աժ. նա Հավա.

Աթինա 10 Նոյեմ.

Մէճլիսը մէպուսանտա րէիսը վիւքէլա Մ. Գումունտուրօս՝ Եունանիստանա սապը ու սիւքիւնէթ Թավսիյէ իթմէք իւզրէ ինկիլթէրրատան հիչ պիր նօթա վիւրուտ իթմէտիյինէ տայիր Թէէմինաթ վէրմիշ տիր:

Եունան աւքէրինին սունուֆը մուխթէլիֆէսինէ օն պին նէֆէր իլէ եիրմի տէօրթ պաթէրեա թօփ տահա իլավէ օլունաճաղընը միւշարիւլէյհ Մ. Գումունտուրօս մէճլիսը մէպուսանա պէեան էյլէմիշ տիր:

Վուգուս պուլան պիր Թալէպ իւզէրինէ, միւմաիլէյհ՝ ումուրը սիյասիյէյէ միւթէալլիգ օլան էվրագը մէճլիսէ վէրմէք մէմլէքէթին մէնաֆիինէ մուղայիր օլտուղունու պիլ պէեան էվրագը մէզքիւրէյի իթտան իսթինքեաֆ իթմիշ տիր:

(Պու տաղա յէնի Բիւլէթէնտէ)

Իսմաիլիա 11 Նոյ.

Սիւէյզ քանալընտան Նոյ. 1 տէն օնունա գատար 44 սէֆինէ միւրուր իթմիշ, հասըլաթը միւրուրիյէ 940 պին ֆրանգա պալիղ օլմուշ տըր:

Րօմա 11 Նոյ.

Միլլի Պանգա ակ... ֆիյաթընը եիւզտէ 5 վէ սգօնթօսունըն ֆիյաթընը եիւզտէ 4է գարարլաշտըրմըշ տըր:

Վիէննա 11 Նոյ.

Պու կիւն Մ. Մարինօվիչ Սըրպ հիւքիւմէթի Թարաֆընտան մուհարրէր օլարագ Աւստրիա հիւքիւմէթինէ պիր պէյաննամէ Թագտիմ իթմիշ, իշպու պէյաննամէ՝ Աւստրիա վէ Սըրպ Թիճարէթ ահտնամէսինէ տաիր օլարագ, էն զիյատէ ֆայիտէլի չարթլարլա Աւստրիանըն հուգուգընը Թաստիգ իթմէքտէ տիր: — Իշպու պէյաննամէ՝ մէզքիւր ահտնամէնին միւզագէրաթընը մէն իտէն պաշլըճա մանիայը տէֆ իթմէքտէ տիր:

Ակրամ հարէքէթը արզընտան Թէրէթթիւպ իտէն խասարաթ իւչ միլիօն ֆիօրին Թախմին օլունմագտա տըր:

Լօնտրա 11 Նոյ.

Մօնինկ Բօսթ կազէթէսի նամ կազէթանըն մէվսուգէն խապէր վէրտիկինէ կէօրէ, Աւստրիա, Ալէմանիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրի՝ Թիւրքիա վէ Եունան արասընտա պիր սուլհ պէքը Թէսվիյէնին միւզաքէրէսինտէ պուլունուպ, պու սուլհէ Թէսվիյէ մուճիպինճէ Լարիսա (Եէնիշէհիր) Եունանիստանա վէրիլէճէք, վէ Եանեա Թիւրքիատա գալաճագ տըր:

Բարիզ 11 Նոյ.

Եունան վէ Օսմանլը տէվլէթլէրի արասընտա պիր սուլհը Թէսվիյէյէ տաիր Մօնինկ Բօսթ կազէթէսինին վէրտիյի հավատիս Թէքզիպ օլունույօր:

Ջանն օլունտուղունա կէօրէ, մէճլիսը մէպուսան պու կիւն էօյլէտէն սօնրա Ֆէռի հէյէթը վիւքէլասը հագգընտա պիր էմնիյէթ գարարը վէրէճէք տիր:

Բարիզ 11 Նոյ.

Մէճլիսը Ֆէրի... — Պօնաբարթ Թարաֆտարը պուլունան մէպուս Մ. Պօտրի տ'Ասօն սապը կիւնքի իճթիմաատէ մուզագէրաթէն մէճլիստէն Թարտ օլունմուշ իսէ տէ, եինէ քէնտի գանաաթընտա պուլունույօր. միւմաիլէյհ մագամընտան այրըլմամագտա ըսրար իթմէքտէ տիր. իճթիմա Թատիլ օլունմուշ վէ սալօն Թախլիյէ իտիլմիշ տիր. գարագօլ միւֆրէզէսի մէրգում Պօտրի տ'Ասօնը ճէպրէն տըշարը չըգարմըշ տըր: — Եէնիտէն իճթիմա օլունտուգտա ուսուլ բօլիթիգա հագգընտա հէյէթը վիւքէլայէ սիւվալ վարիտ օլմուշ, վէ 137 րէյէ գարշը 297 րէյ իլէ հէյէթը վիւքէլայէ էմնիյէթ գարարը վէրիլմիշ տիր:

Նիսսա 11 Նոյ.

Բրէնս Կօրչագօֆ էյլէշմէքտէ տիր:

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

Մեծապատիւ Տէր,

Արուեստասէր Ընկերութեան ընդհանուր ժողովն իւր 3/15 օգոստոսի նստին Մշոյ մէջ երկրագործական վարժարան մը հիմնելու համար 500 ոսկւոյ վարկ մը քուէարկած ըլլալն արդէն ծանօթ է պատուարժան Ազգայնոց:

Գործ. ժողովս կը փութայ ուրախութեամբ ծանուցանել թէ Պ. Պետրոս Աֆքերեան Ընդհ. Տնօրէն և Պ. Գրիգոր Գաբրիէլեան վկայեալ երկրագործ և ուսումնապետ վարժարանիս ամսոյս 13ին ժամանած են 'ի Մուշ իրենց հետ ունենալով երկրագործական ամէն գործիք և այլ պիտոյք և թէ վարժարանի բացումը տեղի ունեցած է ամսոյս 24ին Ս. Առաքելոց վանուց մէջ:

Բաղձը է մեզ յուսալ թէ պատուարժան Ազգայինք ևս չպիտի զլանան Ընկերութեանս իւրեանց աջակցութիւն սոյն օգտակար ձեռնարկն ի գլուխ հանելու համար, որ ինչպէս յայտնի է միմիակ դարմանն պիտի լինի մեր հայրենեաց ներկայ աղէտից:

Ընդունեցէք... խմբագիր մեր շնորհակալեաց և անկեղծ յարգանաց հաւաստիքը:

Ատենադպիր — Ատենապետ
Գ. Շնորհեան — Յովհաննէս Շահինեան

ԱԶԴ

Ուսնոյ Հայկազեան–Միութեան Ընդհ. ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ կիւրակէ՝ որ Նոյ. 2 ի Ս. Առաքելոց վարժարանն Եէնի գաբուի ժամը 6ին՝ օրակարգ ունենալով խիստ ստիպողական և միութեան կենսական խնդիրք:

Ուստի կը խնդրուի ազնիւ ընկերներէն որ բարեհաճին սոյն ամենակարեւոր նիստին ներկայ գտնուելով իրենց ընկերական պարտականութիւնը կատարել փութան:

Նաև աւելորդ չէ ըսել թէ՝ որ և է թուոյ ներկայից ատեանը պիտի ճշդրագուի՝ և խզեալ որոշմունք պիտի գործադրուին:

Ի Դիմաց Գործ. Ժողովոյ
Մինասեան Կ. Թօփաքճեան

ԱԶԴ

Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց կեդրոնական ժողովոյ Ջ. նիստն որ տեղի պիտի ունենար ի 2/14 նոյեմբ. յետաձգուած է ի 9/21 նոյեմբերի:

Մ. Ռուֆայէլեան

29 Հոկտ. 1880
Ղալաթիա

ԻԼԱՆԱԹ

Տէրսաատէթ Մահքէմէի Թիճարէթ տաիրէսինտէն իլան·

Օսման աղանըն Աթիֆ հանըմտա պուլունան մահքիւմունպիհ տէյնի պուլունան մէպալիղը մալիւմէնին Թէսվիյէսի զըմնընտա, մէտէուլըն Գոճա Մուսթաֆա բաշա ճատտէսինտէ վէ մահալլէսինտէ քէայինի միւլքէսարըֆ օլտուղու տէօրթ եիւզ էլլի տօգուզ վէ տէօրթ եիւզ ալթմըշ պիր նումէրօլու իքի պապ տիւքքեանլար իշպու Թէյինի իշիւն Թարիխը իլանտան օն պէշ կիւն սօնրա ֆիւրուխթընա Թէշէպպիւս օլունաճաղը Տէրսաատէթ մէրքէզ իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր:

29 Թէշրինի էվվէլ 96

Դիգէր

Միւթէվէֆֆա Նիգօլագի վէրէսէլէրինին Եօրկաքիյէ պա իլամը մահքիւմունպիհ տէյնի պուլունան մէպալիղը մալիւմէնին Թէսվիյէսի զըմնընտա, վէրէսէլէրին՝ ֆիւրուխթընա մուվաֆագաթ էյլէտիքլէրի Պէյ օղլունտա Թարլա պաշը նամ մահալտէ քէայինի պիր պապ չէրպէթխանէ կէտիկինին Թարիխը իլանտան օն պէշ կիւն սօնրա ֆիւրուխթընա Թէշէպպիւս օլունաճաղը Տէրսաատէթ մէրքէզ իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր:

29 Թէշրինի էվվէլ 96

Շէհր Էմանէթինտէն կէլէն իլան·

Սամաթիա գաբուսը իթթիսալինտէ քէային Թէրզիէն օթուզ գիրա օն իքի բարմագ գուլէի զէմինը մահալլիյէ Տավուտ բաշա իսքէլէսի գարըսու խարիճինտէ պիր նումէրօլու մաղազա իթթիսալինտէ վագը եիրմի իքի արշըն եիւզի վէ տէօրթ պուչուգ արշըն տէրինլիյի պուլունան գալէ մահալլի վէ պէշ եիւզ տօգսան տէօրթ արշըն ճիվարընտէ մէվճուտ տուվար Թաշլարընըն պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթի մուգարրէր օլտուղունտան, Թալիպ օլանլարըն Թէշրինի սանինին օն պէշինճի Ճումա էրթէսի կիւնիւնէ գատար Տէրսաատէթ էմանէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր·

29 Թէշրինի էվվէլ 96· 2—1

Շէհր Էմանէթի ... Նէզարէթինտէն կէլէն իլան·

Գարարը գաթիսի Թէշրինի սանինին օն պէշինճի կիւնիւ վէրիլմէք վէ լիզիմ անտարտան Թէսլիմ օլունմագ վէ պէտէլի րա եիւզ վէ սիմ մէճիտիյէ օն տօգուզ ղուրուշտան բէշինէն ալընմագ իւզրէ Թօրօգլու օլարագ իւչ պին քիլէ եուլաֆ վէ սիմ պին պէշ եիւզ քիլէ գալըք վէ իքի եիւզ այլըգ քիլէ պուրչագ մահալլինէ վէ պուրաճա տէրտէսթը միւզայէտէ օլունտուղունտան, Թալիպ օլանլարըն Շէհր էմանէթինտէ էվվէլ միւլահազա աշար նէզարէթինէ միւրաճաաթ իլէ Թէքլիֆլէրինի իպլաղ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:

30 Թէշրինի էվվէլ 96·

ՏԻՖԼԻՍ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ԻՉԻՆ

ԹՈՒՐՔ

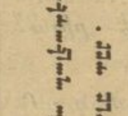

Կլասիկօտա ծօն Գրօլարտըն գումպանիասընըն էն ալէա վէ գավի մաքինա Թիրէսի, պուլուրաստա, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Սթամպօլ մաղազալարընըն քէաֆֆէսինտէ պուլունույ, Թօպտան վէ բէրաքէնտէ սաթըն ալընմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Վօյվօտա սօգաղընտա 13 նումէրօլու մաղազայա, վէ Սթամպօլտա, Հաճի Քէօչէք ճամիսինտէ 64 նումէրօլու մաղազայա միւրաճաաթ իթմէլէրի:

Պէօյիւք աճէնթէ
Լ.Մ. Թ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ

ՀԱԼԷՊԻՆ ՄԷՇՀՈՒՐ ՔՈՒԼԻ

Համամա կիրիլտիքտէ պու քիւլտէն պիր ատէտ ալըպ Թաս իչինտէ սու իլէ էզմէլի, վէ քէսէլէնիպ սապուն սու իլէ Թէմիզլէնտիքտէն սօնրա մէզքիւր էզիլմիշ քիւլի պաշա վէ վիւճուտա սիւրմէլի վէ եարըմ սաաթ սօնրա եըգանըպ Թարագ իլէ աշաղա վէրմէլի տիր: Եվտէ եըգանանլար տախի պու քիւլտէն պիր ատէտ էզիպ պաշընա սիւրմէլի վէ պիր ազ սօնրա եըգանմալը տըր: Եըքէթի վէ պօյալը սաչը օլանլար տախի պու Թէրթիպի գուլլանապիլիրլէր:

Պու քիւլ հէր հաֆթա գուլլանըլտըղտա, սաչլար ուզանըր, եումուշար վէ գօյու պէյազլանմազ, վէ հարարէթտէն հասըլ օլան քիւչիւք չիպանլար տէֆ իտուլուպ, պաշտա պուլունան սիրքէ վէ քէփէքլէրի տախի տէֆ իտէր:

Մէզքիւր քիւլ Պէյօղլունտա կաղէթա սաթան Թիւթիւնճիւլէրտէ վէ Մահմուտ բաշա պաշընտա Գալթագճը խանընտա Ն. 15 մաղազատա ֆիւրուխթ օլունուր:

Օգգասը 2 մէճիտիյէ:
Ցանէ իլէ 30 բարա:

Հիւնէրի Թասվիր վէ իֆատէտէ հագիգաթէն սըր հազըր էրպապը գալէմինին պիրինճիլէրինտէն օլուպ, Մէհմէտ Բէյ կիպի պազը ասարը մէմալիքի Օսմանիյէտէ տախի ունումընթ մազհարը նազարը իթիպարը օլան Ալէքսանտր Ցիւմանըն ասարը նէֆիսէսինտէն Ֆրանսա Թարիխինէ միւսթէնիտ «Գօնթըտը Մօնթէքրիստօ» հիքեայէսի մէշհուրէսինին Թէթաֆֆէթը ասլիյէսի զայլ իտիլմէքսիզին, հէր սուրէթլէ իթինա իլէ պիթ-Թէրճէմէ Մէհրիպ նէզարէթը ճիլտլէր օլուպ, պագը ճիլտլէրինին պէքեայէ չըգարըլաճագը մէմալիքը պիւթիւն Թէտարիք վէ Թիւզ օլունմագտա տըր:

Մէզքիւր հիքեայէ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Էսատ էֆէնտինին 5 նումէրօլու մաղազա վէ քիւթիւպխանէսինտէ սաթըլմագտա տըր, վէ պէշեայէ գիւթիւպխանէլէրտէ տախի պուլունուր:

Սահիպի իմթիյազ
ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

COFFRES—FORTS

ՄԻԼՆԷՐ ԳԱՍԱԼԱՐԸ

Մէզքիւր գասալար աթէշտէն հէր Թարաֆընտա քէսպի նամ իթմիշ օլուպ, գավի վէ տայանըգլը տըրլար, վէ աթէշտէն էմնիյէթլի տըրլար.

Խըրսըզ վէ աթէշէ գարշը Թէէմին իչին, Նաւըլ քի Սթամպօլա, էօյլէ տէ հիչ պիր եէրտէ պու գասալարըն էմսալի եօգ տըր:

Ճէնէ.
ՄԻՍԹՆԷՅ ՆՕՎԻՅԼ.

Ջէյլ. — Միսիւ Սիտնէյ Նօվիլ, գասա սաթըն ալմազտան էվվէլ մաղազալարընա կէլիպ գասասընը կէօզտէն կէչիրիպ, չէհաթէթնամէսինի վէ էվրագը սայիրէյի օգումալարը իչին ճէնալիյէ րիճա իտէր:

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Դէօրգ պէյ խանը:

ՏՕԳԹՕՐ ՎԷՆՍԱՆ ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Ախիրէն Եվրօպայա վուգու պուլան սէյահաթընտա ֆէննը թըպպէ մուգթէզիյաթէն իթթիխազ օլունան ուսուլ վէ Թէտապիրի ճէտիտէյէ տայիր պիլճումլէ մալումաթ վէ Թէճրիպէ իքթիսապ իթմիշ օլարագ, Տէրսաատէթէ աւտէթ իթմիշ օլտուղունտան, Թարիխը իլանտան իթիպարէն հէր կիւն սաապահլարը սաաթ Ալթըտան եարըմ սաաթա գատար Պէյօղլունտա Եէնի Ճամի քուրպունտա քէային իգամէթկէահընտա, վէ Պազար կիւնլէրինտէն մաատա հէր կիւն սաաթ 7 տէն 10 ա գատար Պէյօղլունտա Ըմըր սօգաղընտա 1 նումէրօլու խանէսինտէ խասթէլէրի գապուլ իթմէքտէ, վէ հէր կիւն ալաթուրգա սաաթ պէշէ գատար վէ աղշամտան սօնրա քէնտիսինին Թալէպ պուլունան միւշթէրիլէրին մէզքիւր 1 նումէրօլու խանէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:

LA RÉUNION
ԼԱ ՐԷԻՒՆԻՕՆ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՐԹԱՍԸ ԻՉԻՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄՊԱՆԻԱ

Իսմէ մախսուս սէրմայէ ալթը միլիօն ֆրանգ սէրմայէ իլէ 1855 տէ Բարիզտէ Թէէսիս օլունմուշ, վէ Բարիզին միւթէպէր պանքէր վէ Թիւճճարընը հիսսէտար եազըլմըշ տըր:

Պու գումպանիա ՎԱՊՕՐ վէ ԵԵԼՔԵՆ ԿԷՄԻՍԻ վէ ՍԷՖԱՅԻՆԻ ՍԱՒԻՐԷՅԻ սիկօրթալարընը գապուլ իթմէքտէ, վէ բօսթա վափօրլարընա ... իտիլէն էվրագը Թէէմին իթմէքտէ տիր:

Սթամպօլտա մէզքիւր գումպանիանըն աճէնթէսի վէքիլի
Մ. Մ. Տ. ԼԸՊԷ վէ ՄԱԽՍՈՒՄՈՒ ՎԻԿԹՕՐա
միւրաճաաթ օլունմալը տըր:

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Գօնթի պիրատէրլէր վէ Շահինի տուխան ֆապրիգաթօրլարը, իմալ իթթիքլէրի իթթիքլէրի սիկարալար ... վէ գօգուլու տուխան վէ սիկարալար իլէ միւշթէրիլէրինի ֆէվգէլ ատէ մէմնուն իթմէք արզուսու իլէ, պու տէֆա խալիս սէնէլէրտէն պէրու տուխան սէնաաթընտա քեսպը մէհարէթ իթմիշ օլան Տէմիրգաբուլեան պիրատէրլէր իլէ շէրիք օլմուշլար տըր:

Շէօյլէ քի, պուկիւնտէն պէօյլէ միւշթէրիլէր Եէնիճէնին գըյմէթլի տուխան վէ սիկարալարընը իշթիհա իթթիքլէրինտէ, պիրինճի նէվինտէն օլուփ քէնտի Թէճրիպէլէրի իլէ չահատէթլէրի մազհար, սըրաբըլարընը սիւրաթլա իճրա կէօրէճէքլէրի իլէ խօշնուտ օլաճագլարը պէտիհի տիր:

Թաշրատան հէր նէ ճինս վէ մըգտար խարրաց վէ կէլէճէք տուխան վէ սիկարա սըպարիշլէրի իճրա օլունուր, մահալլինէ կէօնտէրիլիր:

Բարէթլէր աթիգ իսմ ու ալամէթ իլէ Թէվսիմ օլունուպ, եալընըզ էսկիմանտէն Փարգը իչին իւզէրլէրինէ մախսուսէն «Տէմիրգաբուլեան Պիրատէրլէր» իսմի Թապ օլունուր:

Եվրօպա Թարաֆլարընտան սըբարիշ իտէն միւշթէրիլէրիմիզ սայէի Շահանէտէ պանտրօլ րէսմինտէն մուաֆ օլտուղլարը իչին, պու սէպէպլէ եիւզտէ եիրմի Թասարրուֆ օլունուր:

Սաթըլան մահալլէ. — Գալաթատա Սանտըգճըլարտա Ն. 130. — Զընտան գաբու Զէօմլէքճիլէրտէ Ն. 29. — Էմին էօնիւնտէ Ն. 56, վէ ճիվարը տուխան սաթըճըլարտա:

Շիրքէթէ կէօնտէրիլէն մէքթուպլարըն լէֆֆաւը, — «Տէմիրգաբուլեան պիրատէրլէր, Գալաթատա Սանտըգճըլարտա նումէրօ 130».

Իխթար. — Պոլսոյ մասստա Սթամպօլտա Պըչգըճըլարտա 76 նումէրօ իլէ բէային քէնտի տուխան ֆապրիգամըզըն այրըճա տէֆտէրը վէ մամուլաթընըն Զէօմլէքճիլէրտէ 29 նումէրօտա սաթըլմագտա օլտուղու տախի իլան օլունուր:

ՏԷՄԻՐԳԱԲՈՒԼԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ԳՈՒՑՕՒՆՕՒՋ

Մ. Վ. Ծաննինին 1867 սէնէսինտէ Թէէսիս իթթիքի «Շէմս» նամ մէշհուր էճզախանէսի, պու սէնէ մայիս 5 տէ միւհիմմէրէքէ օլմուշ իսէ տէ, սահիպինին մէհարէթինէ լայըգ պիր Թարզտա վէ տահա մուհթաշամ սուրէթտէ պու տէֆա եէնիտէն քիւշատ օլունմուշ տըր:

Մուսթահզարաթը Թըպպիյէ, էտվիյէի ճէրրահիյէ, ըթրիյաթ (բարֆիւմըրի), վէ սաիր ալիլաթը Թըպպիյէ էճզա վէ էմթիա Եվրօպատան եէնի կէթիրտիլմիշ տիր: Մէզքիւր էճզախանէտէ րէչէթալար սիւրաթլա իճրա օլունուր, վէ իլաճլար պէօյլէ միւգտարլը եափըլըր:

Թորոտան միւռաճաթա իչին Մ. Վ. Ծաննինին Սթամպօլտա Պօղչէ գարշըսընտա Չէյլիպ Պէյ խանընտագի մաղազասը պազըլ օլունուպ, Թաշրա իչին տախի տուխիս մէզքիւր մաղազատա գապուլ օլունաճաղլար:

Րուսաճուգտագի չիւպէսի բէզ միւրէմմէլ սուրէթտէ տիր:

1852 սէնէսինտէ Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա Թէէսիս օլունմուշ օլան 77 նումէրօլու Ծաննի էճզախանէսի՝ տախի միւմաիլէյհ Մ. Վ. Ծաննինին մախսուսու տիփլօմալը Եիմիտ Տօքթօր Յ. Ծաննի Թարաֆընտան իտարէ օլունմագտա տըր:

Մ. Ծաննինին Եօրինէ տէ էճզաճը Թիւքքեանը վէ Պէյօղլունտա քիմեախանէսի վարտըր. — Ֆիյաթլար բէք էհվէն:

ՏՕԳԹԷՕՐ ԿՈՄԻՏԱՍ ԷՖԷՆՏԻ ՕՐՄԱՆԵԱՆ

Թավսիյէ մումաիլէյհ էվվէլքի կիպի, Մ. Ծաննինին Սթամպօլտագի էճզախանէսինտէ վագը օտասը մախսուսէսինտէ սաաթ 3 տէն 9 ա գատար պուլունուպ, խասթալարը գապուլ իթմէքտէ տիր:

ՕՐԻԱՆ

ԵԷՆԻՃԷ ԹՈՒԹՈՒՆԻ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ԷՍԿԻ ԵԱՂ–ԳԱՊԱՆՏԱ ՖԷՐՄԷԼԷՃԻԼԷՐ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ Ն. 26

ՕՐԻԱՆ ֆապրիգասը, կէրէք խարէճինտէ վէ կէրէք պիլխասսա Թիւթիւնլէրինտէ պէօյլէ իլաճաթ իճրա իթմիշ օլտուղը միւթէճաւիզ միւշթէրիլէրինէ իլան իտէր: Մէզքիւր ֆապրիգա՝ իշպու Թէշէքքիւրլէ խուսուսիյէ րաճազան միւնասիպէթիյլէ մէվգի իճրայէ գօյմուշ տըր, գիրա Միւսլիմանլար Թիւթիւնէ բէք մէրագլը օլտուգլարընտան, մէզքիւր ֆապրիգանըն էն չօգ միւշթէրիլէրի տիրլէր:

Բահսթախթըն հէր Թէրֆ վէ Թիւթիւնճիւ Թիւքքեանլարընտա ֆիւրուխթ օլունտուղու կիպի, Թաշրա վէ մէմալիքի էճնէպիյէյէ կէրէք Թօբտան վէ կէրէք բէրաքէնտէ օլարագ սիւրաթլը կէօնտէրիլիր:

Ֆապրիգանըն խարէճի Թիւթիւնին կէրէք ճինսինէ վէ կէրէք սուրէթ Թէրթիպինէ բէք չօգ տիգգաթ իթտիրիլէրէք, Թիւթիւնինին սաիր Թիւթիւնլէրէ Թէֆէվվուգ իտէճէկինի, վէ միւշթէրիլէրին պու ղայրէթ վէ ֆէտաքեարլըղը Թագտիր իտէճէք հէր վէճհ իլէ մէմնուն օլաճագլարը մէմուլ իտիյօր: Եալընըզ գեաղըտլարընըն Թէգլիտինէ օլունմամագ իչիւն՝ Թիւթիւնինին ճինսինէ սարֆ իտիլտիկինտէն, պու ֆապրիգա Թիւթիւնինին բագէթլէրի սաիր ֆապրիգալարընքի կիպի սիւսլիւ օլմայաճաղը տախի իխթար օլունուր:

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 11 Նոյեմ.	
Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	99-11/16
Օսմ. էսհամը աչըլտը	10-3/8
» » գափանտը	10-1/4
Իթթիֆագ 65	11-1/4
» 69	10-3/4
» 71	68-
» 72	18-1/4
» 73	10-1/4
Օսմանլը պանգասը	10-3/4
Մըսըր տուլուպ. մուլթա հըսսէ	64-7/8
» իւթթիհատը	92-1/2
Րուսիա իսթիգրազը	90-
Գամպիօ Բարիզ 6 այ վատէ	-
Բարիզ, 11 Նոյեմ.	
Ֆրանս. Լահ. 3 % ֆր.	85-72
» » 5 գրօնսուզ	119-25
Օսմ էսհամը աչըլտը	10-37
» » գափանտը	10-40
Իթթիֆագ 65 ֆր.	60-
» 69	54-
» 73	52-
Մըսըր ֆօնտ. մուլթա հըսսէ	330-
Գրէտի Լիօնէ	967-50
Օսմանլը պանգասը	525-
Րումէլի չըմէնտօֆէրի	31-
Իթալիա էսհամը	87-60
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ	25-32
Վիէննա, 10 Նոյեմ.	
Ասիօ ֆիօրին	-
Րումէլի չըմէնտօֆէրի	14-20

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն աչչ. գափ.	11-03
Պու սապահ աչըլտը	11- 1
Իսթիգ. 63 (Մուլթօն) 6 % ֆ.	53-50
» 65 » 6 % ֆ.	54-
» 69 (Բինար) 6	52-50
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)	18-12
» 73 6 % ֆ.	51-30
Րումէլի չըմէնտօֆէր 3	29-50
Աղճէ ֆայիզի	9-
Բըրօր Ղըչ	00-
Հավալէսիզ »	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	3- 7
Սթամպօլ պանգասը	7-20
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4- 5
Թրամվայ	4-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղուրուշտան	Ղ. Փ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107- 4
Մէթալիք »	212-
Պէշլիք »	210-20
Ալթըլըգ »	128-
Պազըր »	520-
Գայմէ »	1185-
Ինկիլիզ լիրասը	110-
Ֆրանսըզ ալթընը	87-26
Ֆօլ	10- 2
Գրիմից ալթընը	51-20
Գօրպաճ գայմէսի	9-05